

146976

EĞİTİM BİLİMLERİ ALANINDA YAPILAN YAYINLAR'IN
SINIFLANDIRILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Veysel Alp

İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav
Yönergesi'nin

Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Anabilim Dalı için Öngördüğü
Yüksek Lisans Tezi
Olarak Hazırlanmıştır.

Malatya
Ağustos; 2004

İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı (Eğitim Yönetimi ve Denetimi)'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Battal Aslan

Üye : Prof. Dr. Mualla Bilgin Aksu

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mehmet Üstüner
(Danışman)

ONAY

Yukarıda imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. S. Kemal KARTAL
06.06.2005

Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Eğitim Bilimleri Alanında Yapılan Yayınlar’ın Sınıflandırılması ve Değerlendirilmesi.” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde, hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Yüksek Lisans ve Doktora
Öğrencisinin Adı ve Soyadı

Veysel Alp

TEŞEKKÜR

Bu tez Eğitim Bilimleri Alanında Yayımlanan makalelerde hangi Eğitim Bilimleri Alanlarında yoğunlaştığını, hangi Eğitim Bilimleri Alanlarının ihmal edildiğini ve makalelerin niceliksel durumlarını ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Elde edilen bulguların alana yönelik araştırma faaliyetleri içinde bulunan bilim adamlarına kaynak olması ve yeni arayışlar içine girmesi umulmaktadır.

Bu amacın gerçekleşmesine katkıda bulunanların başında gelen tez danışmanım Yrd. Doç. Dr.Mehmet Üstüner'e teşekkürlerimi sunuyorum.

Araştırmaya çeşitli biçimlerde katkı sağlayan Prof. Dr. Battal Aslan'a, Prof. Dr. Mualla Bilgin Aksu'ya, Yrd. Doç. Dr . Burhanettin Dönmez'e, Yrd. Doç. Dr. Necdet Konan'a , Yrd. Doç. Dr.Mahire Arslan'a teşekkür ediyorum.

Bu çalışmayı tamamlayabilmem için bana verdikleri destek için tüm kardeşlerime sonsuz sevgilerimi sunuyorum.

Malatya ,Ağustos, 2004.

Veysel Alp

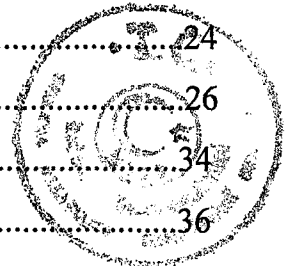
İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ONAY	II
TEŞEKKÜR	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	XI

BÖLÜM I

GİRİŞ

1- Eğitim Bilimleri Alanları.....	6
1.1- Eğitim Psikolojisi Alanı.....	7
1.2 -Eğitim Sosyolojisi Alanı.....	8
1.3- Eğitim Tarihi Alanı.....	10
1.4- Eğitim Felsefesi Alanı.....	10
1.5- Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim Alanı.....	12
1.6- Eğitim Teknolojisi Alanı.....	13
1.7- Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanı.....	14
1.8- Özel Eğitim Alanı.....	16
1.9- Eğitim İstatistiği ve Araştırma Alanı.....	17
1.10- Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Alanı.....	18
1.11- Güzel Sanatlar Eğitimi Alanı.....	19
1.12- Mesleki ve Teknik Eğitim Alanı.....	20
1.13- Halk Eğitimi Alanı.....	21
1.14- Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Alanı.....	22
1.15- Eğitim Hukuku Alanı.....	23
1.16- Eğitim Yönetimi ve Denetimi Alanı.....	24
2- Bilimsel Makale.....	26
3- Problem Durumu.....	34
4- Problem Cümlesi.....	36

Alt Problemler.....	36
5- Önem.....	37
6- Sayıtlılar.....	37
7- Sınırlılıklar.....	37
8- Tanımlar.....	38
9- İlgili Araştırmalar.....	38

BÖLÜM II.

YÖNTEM

1. Araştırmanın Modeli.....	41
2. Evren ve Örneklem	41
3. Verilerin Toplanması.....	41

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

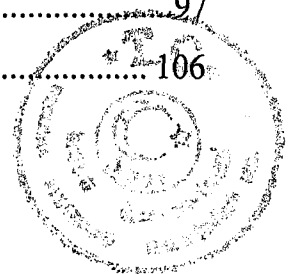
1- I. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum.....	42
2- II. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum.....	49
3- III. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum.....	56
4- IV. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum.....	69
5- V. Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorum.....	77

BÖLÜM IV

1- Sonuç.....	91
2- Öneriler.....	94

KAYNAKÇA.....	97
---------------	----

EKLER.....	106
------------	-----

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No

Tablo 1: “Psikolojik Danışma ve Rehberlik” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....42

Tablo 2: “Eğitim Araştırmaları” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....43

Tablo 3: “Eğitim Yönetimi” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....43

Tablo 4: “Eğitim ve Bilim” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....44

Tablo 5: “Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....44

Tablo 6: “Çağdaş Eğitim” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....45

Tablo 7: “Yaşadıkça Eğitim” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....45

Tablo 8: “Milli Eğitim” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....46

Tablo 9: “Öğretmen Dünyası” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı.....46

Tablo 10: “Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri” Dergisi’nde yayımlanan makalelerin türü dağılımı	47
Tablo 11: Eğitim bilimleri alanında yayımlanan makalelerin türü dağılımı...	47
Tablo 12: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin yayın dili dağılımı.....	50
Tablo 13: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin veri tabanlarının dağılımı durumu.....	51
Tablo 14: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makaleleri yayımlanan yazarların sayısal durumu.....	51
Tablo 15: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların cinsiyete göre dağılımı.....	52
Tablo 16: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların çalıştıkları kurumlara dağılımı.....	52
Tablo 17: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların unvanlarına göre sayısal dağılımı.....	53
Tablo 18: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin eğitim bilimleri alt alanlarına göre sayısal dağılımı.....	57
Tablo 19: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin eğitim yönetimi ve denetimi ana bilim dalında ele alınan konularına göre sayısal dağılımı.....	68

Tablo 20: Süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde başlık ve özetin bulunma durumu.....	79
Tablo 21 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerdeki başlık ve özetin dilidurumu.....	79
Tablo 22: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerdeki özetin yapılandırılma durumu.....	80
Tablo 23 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde anahtar kelime bulunma durumu.....	81
Tablo 24 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde problem cümlesinin oluşturulma durumu.....	81
Tablo 25 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde tartışma bölümünün yer alma durumu.....	82
Tablo 26: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde sonuç bölümünün yer alma durumu.....	82
Tablo 27: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde öneriler bölümünün yer alma durumu.....	83
Tablo 28 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma- olgu sunumu makalelerinde amaç bölümünün yer alma durumu.....	83
Tablo 29 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde yöntemin yapılandırılma durumu.....	84

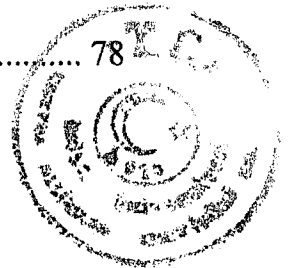
Tablo 30 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde yöntemin türü durumu.....	84
Tablo 31 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde sayıtlar bölümün yer alma durumu.....	85
Tablo 32: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde sınırlılıklar bölümü yer alma durumu.....	85
Tablo 33 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde denenceler ve soru cümlelerinin oluşturulma durumu.....	86
Tablo 34 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde bulguların bulunma durumu.....	86
Tablo 35 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde istatistiksel anlamlılıktan söz edilme durumu.....	87
Tablo 36: Eğitim bilimleri alanına yönelik yayımlanan makalelerde yer alan bölümlerin toplu değerlendirilmesi.....	90

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

- Şekil 1. Makale Çeşitleri ve Bölümleri30
- Şekil 2. 1976-1996 yılları arasında yayımlanan makalelerin yazar ve türleri.....39
- Şekil 3. Seçilmiş Süreli yayınlardaki yayımlanan makalelerin türlerinin dağılımı.....48
- Şekil 4. Seçilmiş süreli yayınlardaki yayınlanan makalelerin dil dağılımı durumu50
- Şekil 5. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların çalıştığı kurumlara dağılımı durumu..... 53
- Şekil 6. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların cinsiyet dağılımı durumu.....55
- Şekil 7. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların unvanlarına göre dağılımı durumu..... 56
- Şekil 8. Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin eğitim bilimleri alt alanlarına göre yüzdeler dağılımları..... 68
- Şekil 9. Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı konularına göre yüzdeler dağılımları. 78

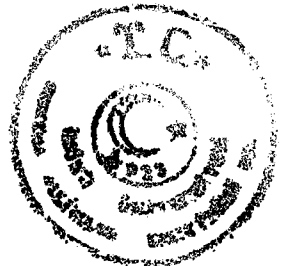
GİRİŞ

İnsanoğlu kendi tarihsel evrimi içinde, kendi dönemlerinin karmaşık sorunlarının çözümünde, geçmiş dönemlerden kendi yaşantıları dönemine eğitim yoluyla aktarılan problem çözme yöntemlerinden de yararlanarak yeni problemleri çözme yolları geliştirmiş. Yine öğrendiklerini de eğitim yoluyla kendinden sonraki kuşaklara aktarmıştır.

Tarihsel süreç içinde bilginin birikimi ile bilim ağacında ana dallar ve ana dallardan birikim sonucunda yeni dallar ortaya çıkmıştır.

Kanıtlanmış, örgütlenmiş birikimli bilgilerin geliştirilmesi ve yeni kuşaklara aktarımını üstlenen eğitim, gelişim ve değişim yaşayarak Eğitim Bilimleri olarak evrim süreci yaşamaktadır.

Eski Yunan'da bilime katkıları olan Sokrates, Aristo, Platon gibi düşünürlerin eğitimi temellendirmeleri, Türk – İslam uygarlığında Farabi, İbni-Sina, İbni Haldun, El Buruni, Ali Kuşçu gibi bilginlerin geliştirmeleri ve son olarak Avrupa'da ve Amerika Birleşik Devletlerindeki bilim adamlarından J.A. Comenius, John Lock, J.J. Rousseau, J.H. Pestalozi, J.F. Herbart, Wilhelm Wundt, Francis Galton, Karl Peterson, A. Binnet, Stanley Hall, E. Thondike vb. bilim adamlarının pozitif bilimlerden özellikle psikolojiden ve sosyolojiden eğitim alanında yararlanılması yollarını geliştirmeleri ile Eğitim Bilimleri kavramı temellendirilerek şekillenmeye başlamıştır.

Mialaret, Eğitim Bilimi ifadesini ilk olarak Alexandre Bain'in 1879 yılında "Science de Education" adlı eserinde kullanmış olduğu ve 1910 yılında Lucien Cell erier'in "Bir Pedagojik Bilim Taslağı" adlı eserinde Eğitim Bilimi kavramını ortaya koyduğunu belirtmiştir( zsoy,1999:317).

Mialaret, E. Clapare'de'nin 1906 yılından itibaren Cenevre  niversitesinde Pedagojik Psikoloji semineri vermeye başladığı, bu seminerler sırasında Rousea'yu okuyarak Eğitim Bilimleri adını verdiği kavramı geliştirmeye çalıştığını belirterek, bu çalışmalar sonucunda da 21 Ekim 1912 yılında ilk "Eğitim Bilimleri Enstitüsünün " kurulduğu bu kavramın başlangıçta Eğitim Psikolojisi, Eğitim Sosyolojisi, Eğitim Tarihi ve Eğitim Felsefesi alanlarını kapsadığını  ne sürmektedir( zsoy,1999:318).

Eğitim tarihimiz açısından eğitim bilimlerinin şekillenmesi Cumhuriyet  ncesi dönem ve Cumhuriyet sonrası dönem olarak iki bölümde incelenebilir. Cumhuriyet  ncesi dönem eğitim tarihine bakıldığında, Türk tarihinde gerek müslüman olmadan önceki dönem ve gerekse müslümanlığın kabulünden sonraki dönemlerde eğitime büyük önem verildiği görülmektedir. Orta Asya Türk tarihine bakıldığında Büyük devletlerin kurulması ve yönetimi, disiplinli ve birikimli yöneticilerin ve halkın varlığına işarettir. Zaten Orhun Yazıtları ve Yenisey Yazıtları bizlere o dönemlerde okur yazar bir halkın varlığını işaret etmektedir. Bu deliller belirtilen bu coğrafyada g cl  eğitimsel faaliyetlerin yapıldığını da göstermektedir.

Akyüz'e göre bilinen ilk büyük Türk devleti olan Büyük Hun Devleti'nde halkın eğitimini yaşayış biçimleri şekillendirmiştir. Hunlar, s r 

besleyen atlı göçebe kabilelerinden meydana gelmişti. Özellikle komşuları Çin'e karşı korumalarını kolaylaştırdığı için, Hunlar yerleşik değil göçebe bir yaşantıyı benimsemişlerdir. Bunun doğal sonucu olarak da savaşçılık, yöneticilik, bazı el sanatları ile dini inanışlar ve çocuk yetiştirmeye ilişkin değerler eğitime damgasını vurmuştu. Bunlar Göktürkler içinde geçerli sayılmalıdır(2001 :6).

Türklerin müslüman olmalarından sonra yerleşik bir yaşayış biçimine yönelişleri hızlanmış ve doğal olarak yerleşik yaşayış tarzının gereklerine göre eğitimsel faaliyetleri de şekillenmiştir.

Türk toplumlarında ilk kez, medrese denen, planlı, düzenli güçlü bir örgün eğitim- öğretim kurumu olan okul ortaya çıkmış, kısa sürede her tarafa yayılmıştır. Bu kurumlar Türkiye Cumhuriyeti Devleti kuruluncaya kadar yaşamışlardır(Akyüz, 2001: 20).

İlk dönem medreselerinde Türk eğitim tarihinde önemli izler bırakan; Farablı Ozlug oğlu Mehmet, Belhli Ebu Zeyd (felsefe, eğitim), Eşfeneli İbni Sina(tıp, felsefe ,eğitim),Sicistanlı Ebu Süleyman Mehmet, Ebu Hayrı İbni Baba (tıp), Belhli Ebu Maşer, Ferganeli İbni Kesir (astronomi, geometri), vb. bilim adamları yetişmiştir(Akyüz, 2001: 22).

Türk eğitim tarihinde ilk kez doğrudan “eğitim bilimi”ne ilişkin görüşler ileri sürdüğü bilinen düşünür Farabi'dir. Özellikle tıp biliminin konularını ve öğretim programını yazmış, okul programı ve çocuk eğitime yönelik

görüşler belirtmiş diğerk bir büyük düşünürümüz İbni Sina'dır (Akyüz, 2001: 26).

Sonraki dönemlerde özellikle 16. Yüzyıldan itibaren medreselere hakim anlayışın ezberci ve nakilci bir biçime dönüşmesiyle birlikte eğitim bilimlerinin şekillenmesine yönelik katkılar Tanzimat Dönemine kadar etkisiz kalmıştır. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Dönemi eğitimsel faaliyetlerin arttığı bir dönem olup, Eğitim Bilimlerinin şekillenmesinde önemli bir yeri vardır.

Öyle ki batı tarzı ilk üniversite olan Darülmüallimin 1848 yılında açılmış olup, bugünkü Eğitim Bilimleri Alanlarına temel olacak derslerden olan öğretim yöntemi dersinin okutulduğu görülmektedir. 1870 yılında açılan Darülmüallimat ile kadınların üniversite eğitimi ile tanışmaları gerçekleşmiştir. Ancak üniversiteler bu dönemde medreselerin güçlü etkisinden kendilerini kurtaramamışlardır. Bu durum II. Meşrutiyet dönemine kadar sürmüştür(Akyüz, 2001: 166-169).

Bu dönemde eğitim bilimlerinin şekillenmesi temel zorunluluk olarak kabul edilen örgün eğitimin yaygınlaştırılması, mesleki ve teknik eğitimin ve halk eğitiminin geliştirilmesine yönelik çalışmalar dahilinde gerçekleşmiştir.

Cumhuriyet sonrası dönem olarak, ülkemizde eğitim bilimlerinin şekillenmesinde temel, 3 Mart 1924 günü Tevhid-i Tedrisat Kanunu'un çıkarılması olarak kabul edilebilir. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren

eğitime çok büyük önem verilmiştir. Nitekim 1923, 1924, 1925 yıllarında ilmi heyetlerin toplanmaları ve eğitim ihtiyaçlarını saptamaları, 1924-1926 yılları arasında John Dewey'in Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yapılanmaya yönelik, Türk Eğitim Sistemi ile ilgili araştırmalar yaparak rapor hazırlaması ve bu rapor dikkate alınarak eğitim alanında ğretmen, yönetici yetiştirme, mesleki ve teknik okullar açılmasına yönelik çalışmalar yapılması, eğitime verilen önemi ortaya koymaktadır.

1926 yılında Konya'da açılan ve daha sonra 1935 yılında Ankara'ya taşınan Gazi Eğitim Enstitüsü'nde, ilk önceliği ülkemizin ğretmen ihtiyacını ve eğitim uzmanı ihtiyacını karşılamaya yönelik çalışmalar yrtlmştir. 1933 yılında İstanbul niversitesinin kurulması, 1935 yılında Ankara'da Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesinin kurulması ile Eğitim Bilimlerine yönelik faaliyetler hem artmış, hem de çeşitlenmeye başlamıştır.

Ülkemizde eğitim bilimlerinin şekillenmesi daha çok ilki 1939 tarihinde toplanan milli eğitim şura kararlarının hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar ile olmuştur. II. Milli Eğitim şurasında eğitim uzmanlıklarının geliştirilmesi kararı, IV. Milli Eğitim şurasında mesleki ve teknik eğitim, halk eğitiminin kurumsallaştırılması, VII. Milli Eğitim şurasında lme ve değerlendirme, rehberlik üzerine görüşler belirtilmesi, VIII. Milli Eğitim şurasında yüksek öğretimin yapılandırılması ve eğitim uzmanlıklarının geliştirilmesine yönelik öneriler belirtilmesi. Eğitim Bilimlerinin ihtiyaçlara göre çeşitlenmesine neden olmuştur. XI. Milli Eğitim şurasında eğitim uzmanlıklarının belirlenmesi, niversitelerinizin bu alanlarda lisans, yüksek lisans, doktora programları ile araştırma geliştirme ve uygulama faaliyetlerini geliştirmeleri beklentileri ortaya konulmuştur. 1983 yılında niversiteler Arası Kurul on altı

bilim dalının Eğitim Bilimlerinde doçentlik bilim dalı olmasına karar vermiştir. Bu kararlara bağılı olarak üniversitelerimiz bünyesinde Eğitim Bilimleri Alanlarının şekillendiğı görölmektedir.

Bu on altı alanın yaygınlaşması ve gelişmesi süresi devam ederken ihtiyaçlar dahilinde yeni eğitim bilimleri alanları da ortaya çıkacak ve zamanla gelişme ve yaygınlaşma gösterecektir.

Üniversiteler Arası Kurul Kararı ile belirlenen Eğitim Bilimleri Alanları ;

- 1) Eğitim Psikolojisi
- 2) Eğitim Sosyolojisi
- 3) Eğitim Tarihi
- 4) Eğitim Felsefesi
- 5) Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim
- 6) Eğitim Teknolojisi
- 7) Eğitim İstatistiğı ve Araştırma
- 8) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
- 9) Eğitim Ekonomisi ve Planlaması
- 10) Halk Eğitimi
- 11) Eğitim Hukuku
- 12) Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik
- 13) Özel Eğitim
- 14) Mesleki ve Teknik Eğitim
- 15) Güzel Sanatlar Eğitimi
- 16) Eğitim Yönetimi ve Denetimi'dir.

Belirlenen bu alanların kısaca tanımları aşağıdaki şekilde yapılmaktadır:

1 - Eğitim Psikolojisi Alanı :

Eğitim bilimlerinin temellerinden sayılan Eğitim Psikolojisi; Gibson'a göre; öğretmen, öğrenci davranışlarının nedenlerini anlama ve onları eğitim hedefleri doğrultusunda yönlendirmede durumu analiz ederek, karar verme sürecinde gelişimsel değişme, çevresel koşullar ve bireysel ayrılıklarla gelişim ve öğrenme özürleriyle ilgili bilgilerden yararlanan bilim dalı(Ülgen, 1997:3) .

Klausmeier'e göre psikolojide geliştirilen ilkeleri uygulayarak eğitim uygulamalarının temelleri olan eğitimin hedefleri ve öğrenme – öğretme ilkeleri ile ilgili bilgi üreten bilim dalı(Ülgen,1997:3). Gage'e göre öğretimin verimliliğini arttırmak için kendi alanında bilgi üreten bilim dalı(Ülgen,1997:4)olarak tanımlanmaktadır.

Yukarıdaki tanımlardan anlaşılacağı üzere eğitim psikolojisi temelde gelişimin özelliklerini ve öğrenme ilkelerini geliştirerek, öğretme yöntemlerini geliştirmek ve öğrenmeyi etkili hale getirme amacı taşıyan bilim dalıdır. Eğitim Psikolojisinde temel amaç öğretimin etkililiğini artırmaktır.

Başaran'a göre eğitilenlerin gelişiminin tanınmasına, kişiliğin geliştirilmesine, ruh sağlığının korunmasına, öğrenmelerin sağlanmasına ve öğrendiklerinin değerlendirilmesine ilişkin eğitim psikolojisinin eğitime sunduğu bulgular eğitimin psikolojik temellerini oluşturmaktadır(1996:189).

Eğitim Psikolojisi, araştırmalarına dayanarak eğitim kurallarını ortaya koyar. Araştırmalarda en çok kullanılan yöntemler deney, bağıntısal ve olay incelemesidir(Başaran,1994: 19).

Öğrencilerin gelişim özelliklerine göre ğretim teknikleri geliştirme, öğrenmede kalıcılığı sağlama, öğrenmeye etki eden faktörleri açığa çıkarma, öğretme ilkeleri geliştirme, bilgi, kavram, beceri tutum ve problem zmenin ğretimi, Eğitim Psikolojisinin başlıca inceleme konularıdır(Fidan ve Erden, 1998:45).

zdemir'e göre öğrencilerin beden, psiko- motor, zihin duygu, sosyal, trel, cinsel gelişimlerinin nasıl bir süreç içinde olduğu, eğitim yönünden nasıl bir yol izlememiz gerektiği, öğrenmenin niteliği, öğrenme konuları ve eşitleri öğrenmeyi etkileyen faktörler, öğrenmede transfer, hatırlama, unutma gibi konular incelenir(1997:106).

2-Eğitim Sosyolojisi Alanı:

Eğitim Bilimleri temellerinden olan Eğitim Sosyolojisi, Eğitim psikolojisi gibi uygulamalı bir bilim olarak, sosyal kurumlar ile sosyal gruplar arasındaki karşılıklı ilişki ve eğitimle karşılıklı etkileşimini inceleyen bir bilim dalıdır.

Sosyolojinin verilerini eğitim kurumlarının işlevselleşmesine uygulayacak okul içi ğrenci ve diğer unsurların grup dinamizmini, karşılıklı ilişkilerini, etkileşim biçimlerini, demografik hareketliliklerini inceleyen bir bilim dalıdır(Celkan, 1989: 13).

Toplumsal yapı üzerinde bilimsel araştırmalar yaparak, eğitime etki eden sosyal faktörlerin belirlenmesi temel çalışma alanıdır. Eğitim kurumları içindeki birey ve grupların ve bu birey ve grupların eğitim kurumları dışındaki birey ve gruplar arasındaki yapı, oluşum, değişme, denetim yönünden ilişkilerini inceler.

Eğitim Sosyolojisinin araştırma konuları şöyle ifade edilebilir;

- a) Öğrencilerin tutum ve davranışları, ideolojileri, okul başarıları,
- b) Okulun öğrencilerin kişiliği ve toplumsal kurumlar üzerindeki etkileri,
- c) Okulun, yapı ve fonksiyonu ile ilgili reformlar yeni modeller, sistemlerdir(Celkan, 1989: 13).

Başaran'a göre eğitim sosyolojisinin çalışma alanı kısaca şöyle belirlenebilir .

- 1) Eğitilenin toplumsallaşması için toplumun eğitimden beklediklerini araştırmak ,
- 2) Toplumun değişme gereksinmesini yerine getirmede eğitime düşen görevleri ortaya koymak,
- 3) Ulusun benimsediği yaşam yöntemine uygun olarak eğitimin bilinçlenmesine ve işlenmesine ilişkin ilkeleri göstermek ,
- 4) Eğitimin ereklerini gerçekleştirmek için eğitim sistemi ile toplumun nasıl ilişki kuracağını belirlemek(1996:191).

3- Eğitim Tarihi Alanı:

Geçmiş dönemlerde yapılmış eğitimsel faaliyetlerin dönem koşullarını dikkate alarak neden sonuç ilişkilerinden faydalanarak değerlendirmeler yapan, bu günün eğitimine ışık tutan bir bilim dalıdır.

Eğitim tarihi ile geçmişte eğitim, öğretim ve öğrenme konularında neler yapıldığı, nasıl yapıldığı, eğitimde kullanılan yöntem ve tekniklerin gelişim aşamalarını, eğitim bilimleri alanlarının birbirlerine etki süreçleri ortaya konulur.

Eğitim sisteminde geçmişte yaşanan aksaklıkları görerek gelecekle ilgili planlamaların saptanması daha kolay olacaktır.

4-Eğitim Felsefesi Alanı:

Temelinde evren, insan, toplum ile ilişkili yargılarda bulunma olan felsefenin eğitime, yönelik yargılarda bulunması, yön vermesi, ilke ve kurallar ortaya koyması, yeni kavramlar oluşturması ilişkilerinden oluşan bir disiplin dalıdır.

Değirmencioğluna göre Eğitim Felsefesi eğitim uygulamalarını eleştirici bir yaklaşımla değerlendirmek, uygulamaların dayandığı teorik temelleri incelemek ve eğitim uygulamaları için ülke gerçekleri ve ihtiyaçları, toplumun ve kültürün ve insanın niteliği ile tutarlı eğitim temelleri ortaya koyan bilim dalı(1997:32).

Fidan ve Erden'e göre eğitim felsefesi insan ve toplumla ilgili kuramlar geliştirmeye eğitimin amaçlarını ve bu amaçlara ulaşmak için gerekli yolları belirtmeye, yöntem, program ve hedeflerle ilgili sorulara cevap bulmaya çalışan bir disiplindir(1998:46).

Eğitim felsefesi, yöntem, program, ortam, eğitim hedefleri ile ilgili sorulara cevap bulma girişimidir. Eğitim felsefesi bir anlamda felsefenin eğitime uygulanması demektir(Alkan, 1983: 4).

Eğitim felsefesi yöntemleri ,gerçekleştirilen eğitim sorunlarının bilimi olan eğitim felsefesinin, bunlara nüfuz etme ,bunları irdeleme, her türlü veriyi kullanarak aşama aşama sorunun kaynağına gitme teknikleri içerir. Bu teknikler felsefenin her zaman kullandığı tümdengelim, tüme varım ve dialektik sistemleridir(Bilhan, 1991: 40).

Eğitim felsefesi eğitimin kuramsal yapısını konu alan çözümleyici bir etkinliktir. Görevi eğitimin amaç ve araçlarını belirlemek, sonuçlarını değerlendirmekten çok, bunları eleştirel bir yaklaşımla tartışmak ve aydınlatmaktır(Yıldırım, 1987: 14).

Eğitim felsefesi eğitim uygulamalarını inceleyerek, sorunları ortaya koyan, ihtiyaçlara göre yeni eğitim kuramları ortaya koymaya çalışır. Eğitimde var olan sorunları irdeleyerek gelecekte ortaya çıkabilecek olumsuzlukları ve belli bir süreç içinde nasıl giderilebileceği yönünde yapılacak çalışmaları ele alır.

5-Eğitimde Program Geliştirme Alanı:

Program geliştirme eğitim programlarının hedef, içerik, öğrenme – ğretme sureci ve değerlendirme öğeleri arasında dinamik ilişkiler bütünüdür (Demirel, 1999:6).

Eğitimde program geliştirme, toplumdaki yeni gelişmeler göz önünde tutularak belli bir ğretim programının ya da tüm programların genel ve özel amaçlarını düzeltmesi, yenileştirilmesi ve önerilen değişikliklerin denedikten sonra genelleştirme içi olarak açıklanabilir (Oğuzkan, 1981:129).

Eğitimde program geliştirme gerek okul içinde ve gerekse okul dışında milli eğitimin ve okulun amaçlarını etkinlikle geliştirmek ve gerçekleştirmek üzere düzenlenen muhteva ve faaliyetlerin, uygun yöntem – teknik, araç ve gereçlerle gerçekleştirilmesine yönelmiş koordine çabaların tümü (Varış,1994:21) .

Eğitimin amaçlarına ulaşmada belirlenen tüm öğrenme durumlarının tespiti, planlaması, öğrencilere nasıl uygulanacağını ortaya koyan bir bilim dalıdır.

Program geliştirme, ğretim bilgisinin tüm ayrıntılarını kapsar. Epistemolojiyi, ğrenme teorileri, metodolojiyi, öğretmenin faaliyetlerini, bu faaliyetlerin etkinliğinin değerlendirilmesini varılan sonuçlara göre daha uygun faaliyetlere yönelmeyi içine alır (Varış, 1994:21).

Ertürk ise program geliştirme ile uğraşacak eğitimcilerin cevaplandıracakları soruları şöyle sıralamıştır.

- 1) Eğitim hedefleri neler olmalı ?
- 2) Kendilerinde bu davranışın geliştirilmesi için öğrenciler hangi yaşantıları geçirmeli yani hangi eğitim durumlarında bulunmalıdırlar ?
- 3) Bu durumlar nasıl örgütlenirse istendik öğrenci davranışlarını geliştirme bakımından en verimli olur ?
- 4) İstendik davranışların isabetlilik, durumların da etkilik, derecesi nedir ?
- 5) 4. Sorunun cevapları ışığında mevcut yetişekte ne gibi değişiklikler gereklidir (Ertürk, 1994:13-14).

6-Eğitim Teknolojisi Alanı:

Eğitim teknolojisi, davranış bilimlerinin iletişim ve öğrenmeyle ilgili verilerine dayalı olarak eğitimle ilgili ulaşılabilir insan gücü ve insan gücü dışı kaynaklarını, uygun yöntem ve tekniklerle akılcıca ve ustaca kullanıp sonuçları değerlendirerek, bireyleri eğitimin özel amaçlarına ulaştırma yollarını inceleyen bilim dalıdır (Çilenti, 1998:4).

Korkmaz'a göre eğitim teknolojisi; daha etkin bir öğrenme-öğretme için insan-makine sisteminde personel ve öğretim araçlarının etkililiğini koordine eden, çevresel faktörleri artan bir duyarlılıkla kontrol altında bulunduran, kuram ile uygulamanın birleştiği ve eğitim işlerinin devamlı olarak değiştirildiği uygulamalı bir disiplindir (Korkmaz,1997:178) .

Eğitim teknolojisi öğrenme–öğretme süreçlerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesinde fen ve davranış bilimlerinin verilerine daha akılcı, disiplinli ve sistematik bir yaklaşımla karakterize edilen bilim dalıdır(Alkan,1998:13-23).

Eğitim teknolojisi, “insanın öğrenmesi” olgusunun tüm yönlerini içeren problemleri sistematik olarak analiz etmek, bunlara çözümler geliştirmek üzere ilgili tüm unsurları (insan gücünü, bilgileri, yöntemleri, teknikleri, araç-gereçleri, düzenlemeleri vb.) işe koşarak uygun tasarımlar geliştiren, uygulayan, değerlendiren ve yöneten karmaşık bir süreçtir(Yalın, 2003: 5).

Öğretim yöntem ve tekniklerini ve bunlara uygun araç-gereç, geliştirmek, eğitimde iletişim araçlarından yararlanarak öğretim ortamı oluşturmak bu alanın temel inceleme konularıdır.

7-Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanı:

Lewis'e göre psikolojik danışma, problemi olan bir “danışan” ile “danışman” arasında , danışmanın kendisi ve çevresi ile daha etkili davranışlar geliştirmesini sağlayıcı yönde, uyarıcı bir bilgilendirme, tutum ve davranışları ile gerçekleştirilen, danışanın kendisini daha iyi hissetmesi ve kişisel doyum sağlayacak şekilde davranması amacına yönelik, karşılıklı bir etkileşim sürecidir(Özgüven,2001:172).

Rehberlik, bireye kendini anlaması, çevresindeki olanakları tanınması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel yardım sürecidir (Kuzgun , 1992: 3).

Rehberlik, bireyin en verimli bir şekilde gelişmesini ve doyum verici uyumlar sağlanmasında gerekli olan tercihleri, yorumları planları yapmasına ve kararlar vermesine yarayacak bilgi ve becerileri kazanması ve bu tercih ve kararları yürütmesi için bireye yapılan sistemli ve profesyonel bir yardım sürecidir (Tan,1992:71,81).

Rehberlik, kendini anlaması, problemlerini çözmesi gerçekçi kararlar olması, kapasitelerini kendine uygun düzeyde geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirmesi için uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır(Kepçeoğlu, 2001:13).

Psikolojik danışma, farklı nitelik ve boyutlarda olmakla birlikte, rehberlik hizmetlerinin içinde ve her aşamasında yer alan bireysel ve duygusal boyutlarına ağırlık veren profesyonel bir hizmettir. Rehberlik ise belirtilen türlü etkinlik ve servisleri ile psikolojik danışmadan daha geniş ve psikolojik danışmayı da içeren bir kavramdır(Özgüven, 2001: 174).

Eğitimde psikolojik danışma ve rehberlik bir bilim dalı olarak her okul düzeyindeki öğrencilerin öğrenimleri ile ilgili problemlerine, uyum sorunlarına, meslek seçimlerinde yardımcı olmak için araştırma geliştirme faaliyetlerinde bulunur.

Eğitilenlerin kendi kendilerini tanımalarına yönelik teknikler geliştirmek, bireylerin beceri, ilgi ve yeteneklerine yönelik meslek alanları belirlemeye yönelik araştırmalar yapmak, öğrencileri okula ve çevrelerine uyumlarını araştırmak ilgili problemler için çözüm önerileri geliştirmek bu bilim dalının ilgi alına girer.

8-Özel Eğitim Alanı:

Özel eğitim, özel eğitime muhtaç çocukların eğitimleri için özel olarak yetiştirilmiş personel ve geliştirilmiş eğitim programları ile bu çocukların özür ve özelliklerine uygun ortamda sürdürülen çalışmalara denir (Çağlar,1987: 8).

Özçelik'e göre özel eğitim; rehberlik, sağaltıcı eğitim ve rehabilitasyon etkinliklerinin örüntüleşmiş olduğu bir etkileşim şeklidir (Can, 2002:198).

Özel eğitim hizmetleri gerektiren, normal eğitim sistemi içinde eğitim ve öğretimleri mümkün olmayan öğrencilerin, özelliklerine göre uygun program geliştirme ve uygulama süreçleri ile ilgilenen bilim dalıdır.

Özel eğitim alanı zihinsel duygusal yada fiziksel performansları kendi akran gruplarından beklenen normlardan belirgin ölçüde farklılaşmasından dolayı, öğrenebilmeleri için özel eğitim hizmet yöntem ve özel yetişmiş personele gereksinim gösteren (Ataman, 1997:211), bireylerin eğitim, öğretim, rehabilitasyon etkinlikleri ile ilgilenir.

9-Eğitim İstatistiği ve Araştırma Alanı:

Araştırma; amaçlı, planlı sistemli olarak verilerin toplanması, gruplandırılması, analizi, sentezi, açıklanması, yorumlanması ve değerlendirilmesi işlemleri ile problemlere güvenilir çözüm yolları bulma sürecidir (Aslan, 1994:324).

İstatistik, belirli bir amaç için verilerin toplanması, sınıflandırılması, çözümlenmesi ve sonuçların yorumlanması ile ilgili teknik ve yöntemleri içeren bir bilim dalıdır (Saraçbaşı ve Kutsal, 1987:17).

Eğitim istatistiği ve araştırma; bir bilim dalı olarak eğitimle ilgili konularda amaçlı, planlı, sistemli olarak veri toplanması, veri toplanması için hangi yöntem ve tekniklerin kullanılması, toplanan verilerin sınıflandırılması, çözümlenmesi, yorumlanması ile ilgili alanları inceler.

Eğitim araştırmalarında nicel ve nitel yöntemler kullanılarak çalışmalar yapılmaktadır. Eğitim ortamları , kendine özgü özellikleri, insana dayalı işleyiş biçimi ve sürekli değişen özellikleriyle yeniden yaratılması imkansız ortamlardır. Nicel araştırma ile ele alınan çeşitli problemler konusunda genellenebilir ve sayılarla desteklenmiş sonuçlara ulaşmaya çalışılır. Nitel araştırma ile bir olgu derinliğine ve kendi ortamı ve sınırlılığı çerçevesinde açıklanmaya çalışılır(Yıldırım, 1999: 16).

Başaran'a göre bu bilim dalının iki işleri vardır :

1-Eğitim alanında araştırma yapmak için gereken yöntemleri araştırmak; bu yöntemlerin uygulanması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi için uygun istatistik teknikleri önermek,

2-Araştırma eğitimi; insanın sorunlarını çözüp daha mutlu yaşaması için gerekli yeterlikleri kazandırmaya çalışmaktır (Başaran,1996:187).

10-Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Alanı:

Ölçme, bir niteliğin gözlenip, gözlem sonucunun sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesi, değerlendirme ise; belirlenmiş eğitim amaçlarına ne ölçüde ulaşıldığını belirleme ve bir değer hükmü süreci niteliğidir (Öncü, 1997:239).

Eğitimde ölçme ve değerlendirme; bir bilim dalı olarak eğitim programının, eğitim teknolojisine uygun olarak uygulanması sonucunda ne kadar başarı elde edildiğini ölçmek ve değerlendirmek için gereken bilgi, yöntem ve teknikleri araştırır.

Bu bilim dalında öğretme sürecinin ve öğrenme ürünlerinin değerlendirilmesiyle ilgili kuram, ilke ve teknikler geliştirilir (Fidan, 1998:49). Eğitimde ölçme ve değerlendirmeler ile hem eğitilenlerin başarısı hem de eğitim programının değeri ortaya çıkarılmaya çalışılır. Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında başarı değerlendirme, yetenek ölçme, gözlem araçları ve teknikleri geliştirme gibi konular üzerinde inceleme ve araştırma geliştirilme faaliyetleri yürütülmektedir.

11- Güzel Sanatlar Eğitimi Alanı:

Boydaş ve Balcı'ya göre sanat eğitimi genel anlamda güzel sanatların bütün alanlarını kapsayan, okul içi ve okul dışı yaratıcı eğitim sürecidir. Grsel sanatlar eğitimi olarak sanat eğitimi, bireylerin duygu ve düşüncelerinin biçimlendirme de yeteneklerini ve yaratıcılık güçlerini estetik bir düzeye ulaştırmak amacıyla yapılan eğitim sürecidir (Baydaş, Balcı, 1997:169).

İnsanın düşünce, duygu ve isteklerini, en uygun araçlarla en güzel biçimde anlatmasına yardım edecek eğitimin nasıl olması gerektiğini inceler(Başaran, 1996:192).

Sanat eğitimi, bireyin tüm ruhsal ve bedensel eğitimi bütünlüğü içinde estetik kaygı, düşünce ve görüşlerinin geliştirilmesini yetenek ve yaratıcılık gücünün olgunlaştırılmasını, sanatsal değerlere hoşgörü ile yaklaşma çabasını esas alır(Artut, 2002: 98).

Bu bilim dalı ile eğitim sistemi içinde, eğitilenlerin bu alandan yararlanabilmeleri için ilke, yöntem ve teknikler geliştirilir. Sanat eğitiminde temel amaç, her insanda var olduğuna inanılan yaratıcılığın ortaya çıkarılmasıdır. Toplumla sağlıklı ilişkiler kurabilen bireylerin yetiştirilmesi, ruhen sağlıklı ve dengeli bir kişilik gelişimin sağlanması, estetik duyarlılığı yüksek bireyler yetiştirilmesi, araç – gereç kullanımında el becerisinin geliştirilmesi, çağına uyum sağlayan ilişki düzeyi yüksek etkileşim sağlayan birey yetiştirilmesidir.

12-Mesleki ve Teknik Eğitim Alanı:

Meslek eğitimi, bir toplumda yaşayan birey yaşantılarının sağlanmasında zorunlu olan belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve pratik uygulama yeteneklerini kazandırmak suretiyle birey kabiliyetlerini fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal, ekonomik ve kişisel yönlerden geliştirme sürecidir (Alkan, Doğan, Sezgin, 1998:2).

Mesleki ve teknik eğitim, Milli Eğitim Sisteminin bütünlüğü içinde, endüstri, tarım ve hizmet sektörleriyle birlikte her türlü meslek ve teknik eğitim hizmetlerinin planlanması, araştırılması, geliştirilmesi, organizasyonu ve eş güdümü ile yöntemi ve denetim ve öğretim etkinliklerinin bütünüdür (Alkan, 1998: 5).

İnsana bir mesleği kazandırırken öğrenme ortamının hazırlanmasına, öğrenmeyi gerçekleştirecek ilke, yol ve tekniklerin bulunmasına, öğrencilerin meslek çevresine uygulanmasına ilişkin araştırmalar yapan bilim dalıdır(Başaran,1996:192).

Mesleki ve teknik eğitim alanı olarak teknik alanlardaki yenilikler ve bulguları eğitim sistemi içinde bireylere aktarmada yöntem ve teknikler geliştirme konuları ile ilgilenilir.

Mesleki teknik eğitimde çıraklık eğitimi, geliştirme eğitimi, ileri mesleki eğitim, intibak eğitimi, iş başında eğitim, işçi eğitimi, iş dışında eğitim, işle ilgili eğitim, kubaşık eğitim, belli başlı ilgi alanlarıdır.

13-Halk Eğitimi Alanı:

Halk eğitimi, örgün eğitim dışında kalan yurttaşların eğitim gereksemelerini karşılamak için düzenli bir eğitimin nasıl yapıldığını araştıran, bunun için gereken, yöntemleri teknikleri saptayan ve önerilerde bulunan bilim dalıdır. Diğer yaygın tanımlarıyla halk eğitimi;

Örgün eğitim sistemine girmemiş yada herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden çıkmış bireylerin kendilerini geliştirmelerine katkıda bulunmak, eksiklerini gidermek veya bir meslek sahibi olmalarını sağlamak amacıyla yapılan planlı bir eğitimidir.

Erkek, kadın bütün yurttaşların yaşama deneyimlerini değişen koşullara göre anlama kavuşturma genişletmek için şekillendirilmiş etkinliklerdir.

Yurttaşların çalışma gücünü arttırmak, yaşayış seviyesini yükseltmek, milli ve insani meziyetlerini geliştirmek amacıyla okul eğitimi dışında veya yanında yapılan eğitim ve öğretim çalışmalarıdır.

Günümüzde insanların eğitime olan ihtiyaçları çok çeşitlilik ve uzun süreç gerektirdiğinden halk eğitimi, örgün eğitim dışında tüm yurttaşlara yönelik yaşam boyu eğitim ihtiyaçlarını araştırır ve bunu karşılama yolları saptamasında bulunur.

Şeren'e göre okuma- yazma, temel ve genel bilgi eğitimi, işe hazırlama ve iş içinde geliştirme eğitimi toplum eğitimi halk eğitimi konularıdır(1997:268).

Halk eğitimi örgün eğitim dışında kalan bireylerin yeteneklerini, hareketlerini, davranışlarını geliştirmeyi, değiştirmeyi amaç edindiğinden Geray (1978:1-20)'ın tespitiyle;

- 1- Eksiklikleri giderici, tümleyici eğitim,
- 2- Meslek ve sanat öğretimi,
- 3- Toplum eğitimi,
- 4- Genel kültür,
- 5- Siyasal katılma,

alanlarında faaliyet yürütmektedir.

14-Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Alanı:

Eğitim ekonomisi ve planlanması, eğitim sisteminin ülkenin ekonomik sistemi içindeki yerini, eğitim sisteminin ekonomik kalkınmaya katkısını, yurt zenginliklerinin değerlendirilmesinde eğitimin işlevlerini araştırır (Başaran, 1996:187).

Eğitim ekonomisi eğitimde verimliliğin artırılması için etkili çalışma yollarının geliştirilmesi, eğitim maliyeti, maliyet- verim analizleri ve kaynakların kullanılması konularında bilimsel çalışmaların yapıldığı bir bilim dalıdır. Eğitim planlanmasında ise ülke, bölge ve mahalli düzeyde ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara göre eğitim hizmetlerinin planlaması ile ilgili kuram ilke ve yöntemlerin geliştirilmesi üzerinde çalışmalar yapılır(Fidan ve Erden,1998:48).

Cohn ve Geske'ye göre eğitim ekonomisi, bireyin ve toplumun çeşitli tür ve düzey eğitim ve yetiştirme hizmetlerini üretme ve tüketme, eğitimsel ürünleri toplumun çeşitli bireyleri ve kümeleri arasında dağıtma konusundaki kaynak kullanım tercihlerini inceleyen bilim dalıdır(Tural,2002:12).

Eğitim ekonomisi disiplini, eğitim ve ekonomi ilişkilerini kuran olayları ve insanların karar ve davranışlarını “objektif” bir gözle inceler ve “ne, nedir”, “ne olmuştur” sorularına yanıt arar; buradan bilimsel kurallar çıkarmaya çalışır(Tural,2002:12).

Yukarıdaki tanımlamalardan da anlaşılacağı üzere ihtiyaç duyulan insan gücünü yetiştirme, eğitim maliyeti , eğitim getirileri, eğitim faydaları,eğitim-finansman ilişkileri vb. alanlarda araştırma- geliştirme faaliyetleri temel amacı olmakla beraber; ülkenin nitelikli insangücü ihtiyacının hangi alanlarda olduğu ve nitelikli insangücü planlamasının nasıl yapılacağı ve hangi yöntem ve tekniklerin daha iyi olacağını , bunların nasıl geliştirileceğini araştırır.

15-Eğitim Hukuku:

Başaran'a göre eğitim hukuku bilim dalı olarak aşağıdaki konularda araştırma ve inceleme yapar ve eğitim sistemine önerilerde bulunur:

- 1- Eğitim sisteminin toplum içindeki hukuksal yeri,
- 2- Eğitim sisteminin dayanağı olan hukuk ilkeleri,
- 3- İnsanın birey olarak eğitim hakkı,
- 4- İnsanın eğitim hakkının gerçekleştirilmesinde devletin işlevi,

- 5- Ülkenin önemli varlığı olan çocukların hakları,
- 6- Eğitimde yönetimin yaptırım ilkeleri ve yönetim hukuku(Başaran,1996:188).

Ayrı bir bilim dalı olarak nitelendirilmesine karşın eğitim yönetimi ve denetimi alanından henüz tam olarak ayrışmamış olması nedeniyle gelişme süreci yaşamaktadır.

16-Eğitim Yönetimi Alanı:

Eğitim yönetimi eğitim kurumlarını belirlenen amaçlara ulaştırmak üzere insan ve diğer kaynakları sağlayarak ve etkili bir biçimde kullanarak, belirlenen politikaları alınan kararları uygulamak (Çalık,1997:278)tır.

Eğitim yönetimi insan davranışlarında istenilen davranış değişikliğini sağlamak için madde ve insan gücü kaynaklarını kullanma süreci (Çelik,2000:28) olarak da tanımlanmaktadır.

Başaran'a göre eğitim yönetimi, toplumun gereksinmesini karşılamak üzere kurulan eğitim sisteminde, milli eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için bir araya gelen eğitim iş görenleri ile diğer kaynakları örgütleyip eş güdümlenerek eyleme geçirme sürecidir (1983:13).

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere eğitim yönetimi; eğitim örgütünü, eğitim politikaları ve örgütün amaçları doğrultusunda yaşatmak için, insan ve

madde kaynaklarının eş güdümlenmesi, grup çabalarını yönlendirmek için genel yönetim kuram, ilke, teknik ve yöntemlerinden yararlanma sürecidir.

Eğitim yönetiminde esas eğitim sisteminin ve bu sistemi oluşturan kuruluşların bilimsel bilgilere uygun olarak yönetilmesidir.

Eğitim yönetimi ve denetiminde kullanılan sorun çözme, planlama, örgütlenme, eş-güdümler, iletişim, denetim ve değerlendirme gibi yönetim süreçlerinin nasıl etkili olabileceğini bu bilim dalı araştırır (Başaran, 1996:186).

Eğitim yönetimi ve denetimi bilim dalında yapılan araştırma, geliştirme çalışmaları daha çok aşağıda yer alan konular üzerinde yoğunlaşmaktadır :

Bu konular ;

- 1) Örgüt ve Yönetim
- 2) Okul Yönetimi ve Denetimi
- 3) Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi
- 4) Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama
- 5) Eğitim Örgütlerinde Liderlik
- 6) Eğitim Örgütlerinde Katılımlı Yönetim
- 7) Eğitim Denetimi ve Sorunları
- 8) Eğitim Örgütlerinde Değişimin Yönetimi
- 9) Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Yönetimi
- 10) Toplam Kalite Yönetimi
- 11) Zaman Yönetimi
- 12) Sınıf Yönetimi

13) Stres Yönetimi

14) İnsan Kaynakları Yönetimi'dir,

BİLİMSEL MAKALE

Ülkemizde eğitim bilimlerine yönelik olarak gerek üniversitelerimizde ve Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde, gerekse eğitimle ilgili faaliyette bulunan özel kuruluşlarda, bilim insanlarımız alana katkı olarak çeşitli inceleme, araştırma çalışmaları yapmaktadırlar. Bu çalışmalarını paylaşmak için eğitim alanında süreli yayın olarak yayımlanan dergilerde bilimsel makale olarak yayımlanmaktadır.

Sunay ve Özbek'e göre yayımlanan bu makaleler; var olan bilgi ve belgelere dayanan makaleler, araştırmaya dayanan makaleler ve çeviri makaleleri olarak gruplandırılabilir(1998:22).

Bilimsel makale; özgün araştırma sonuçlarını tanımlayan, yazılmış basılı rapordur (Day ,1996: 9).Bilimsel araştırma sonucunda elde edilen bulguların geçerlilik ve güvenilirlikleri yönünden sınıanıp, değerlendirmelerde bulunmasından sonra başkalarıyla paylaşmak amacıyla raporlaştırma süreciyle oluşmuş yazınlar genel adıyla bilimsel makale olarak adlandırılır.

Kaptan bir bilimsel araştırma makalesinde yer alan araştırmaları;

- Kullanılış amacı, düzey ve fonksiyonuna göre temel ve uygulama araştırmaları,
- Çevreye göre labaratuvar ve saha araştırmaları,

- Yöntem amaç, zaman ve kontrol olanaklarına göre tarihi, betimsel ve deneysel araştırmalar olarak sınıflandırmaktadır(Kaptan,1993:46).

Bir bilimsel araştırmanın sonuçlarının başkalarıyla paylaşımında raporlaştırılan araştırma sürecinin açık anlatımlı ve ayrıntılı olarak tanımlanması, çok kişiye ulaşma ve araştırmanın yinelenmek istenmesinde çok fazla kolaylık sağlayacaktır.

Kabul edilebilir temel bir bilimsel yayın alan çalışanlarına (a) gözlemleri değerlendirme (b) deneyleri tekrarlama (c) entellektüel işlemleri değerlendirme imkanı verecek, yeterli bilgi içeren ilk açıklama olmalıdır (Day, 1996: 10).

Ülkemizde eğitim bilimleri alanında süreli yayınlarda yayımlanan makaleler;

- 1) Araştırma – olgu sunumu makaleleri
- 2) Tarama – değerlendirme makaleleri
- 1) Çeviri makaleleri biçiminde sınıflandırabilir.

Araştırma-olgu sunumu ile Tarama-değerlendirme makalelerinin ayrışma noktaları ortaya konulduğunda;bir Tarama-değerlendirme makalesi halen yayımlanmış (temel dergilerdeki araştırma raporları) bilgiyi özetlemek, analiz etmek, değerlendirmek veya birleştirmek için oluşturulur (Day, 1996: 13).

Bir tarama-değerlendirme makalesinde çalışma yeni bir şey içermez yanılması içinde olunabilir. Ancak her makalede özgün fikirler, sentezler ve hatta yeni makaleler ortaya çıkabilir (Day, 1996: 14).

Bir tarama-değerlendirme makalesinin yapısı giriş ile sonuç veya tartışma bölümlerinden oluşmaktadır. Araştırma-olgu sunumu makaleleri ise son yüz yıl içinde geliştirilmiş olan İMRAD (İntroduction–Giriş+Methods–Yöntemler,Results – Sonuçlar, Discussion – Tartışma) düzenlemesine uygun formatlarla yazılmaktadır. Bir Araştırma-olgu sunumu makalesinde;

1) Başlık

2) Özet

3) Anahtar Kelime

4) Giriş

a) Problem

b) Amaç

c) Önem

d) Varsayımlar

e) Sınırlılıklar

f) Tanımlar

5) Yöntem

a) Araştırma Modeli

b) Evren ve Örneklem

c) Veriler ve Toplanması

d) İstatistiksel Yöntemler

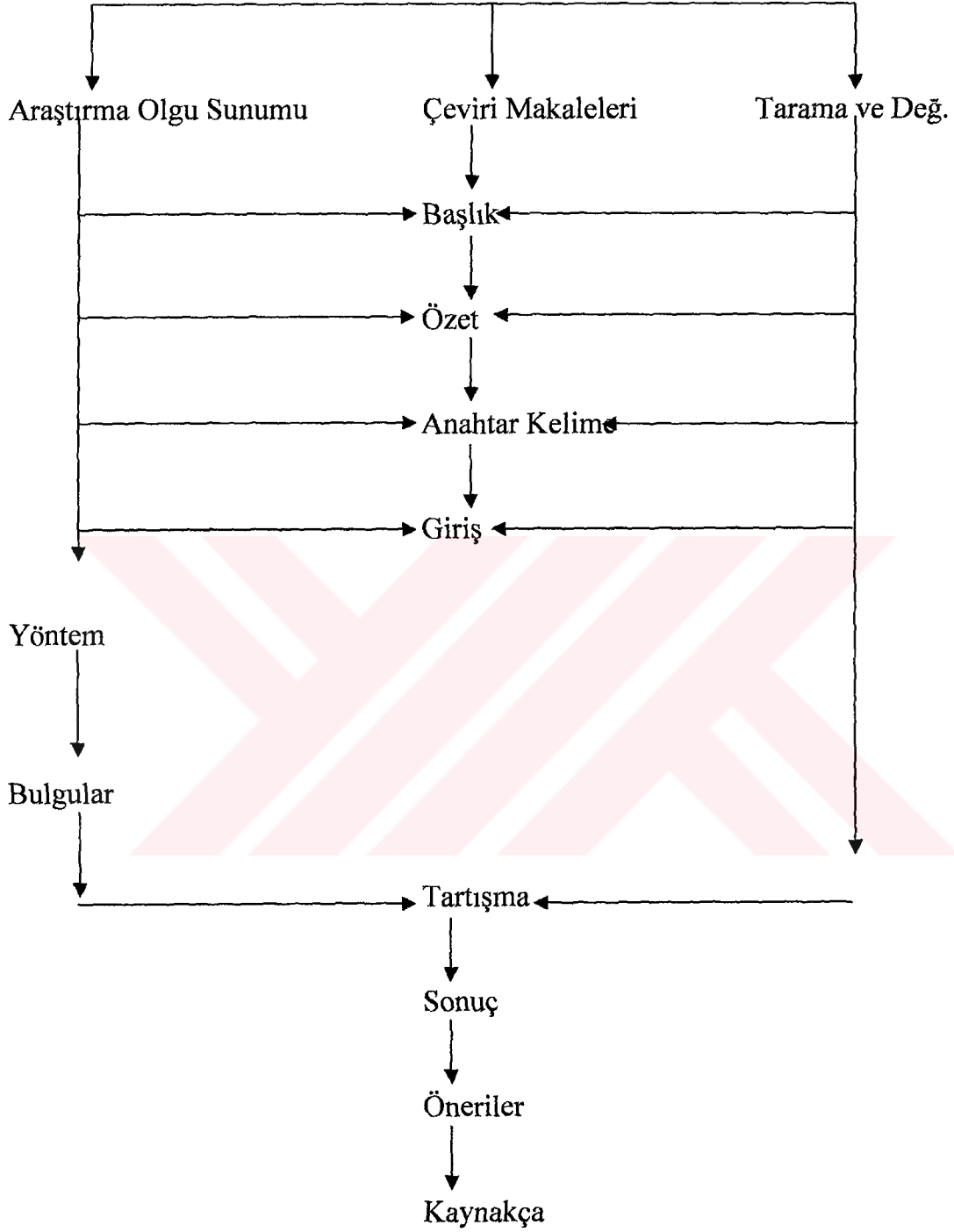
e) Süre ve Yorum

- 6) Bulgular
- 7) Sonuç, Tartışma ve Öneriler
- 8) Kaynakça bölümleri bulunur.

Bu bölümlerin yer alması, makaleyi inceleyende; araştırmanın amacının ne olduğu, hangi tür bir araştırma yöntemi uygulandığı, verilerin toplanma şekli, istatistiksel yorumlanışları, araştırmada elde edilen bulguların neler olduğu ve yorumunun yapılması, makalenin açık anlaşılır ve rahatça uygulanabilir izlenimi bırakmalıdır.

MAKALELER

Şekil 1: Makale Çeşitleri ve Bölümleri

Makalelerde bulunan her bölümün makaleyi daha açık ve anlaşılır kılmasında ayrı bir önemi vardır. Her makalede olduğu gibi bilimsel makalelerde başlık makaleyi tam olarak tanımlıyor olması gerekir.

Makaleyi kısaca tanıtan özetin okura, araştırmanın içeriğini kısa zamanda ve duyarlılıkla belirlemesine, kendi ilgi alanlarıyla ilişkisini saptamasına ve dökümanı bütünüyle okumaya gerek duyup duymayacağına karar vermesine olanak sağlayacak şekilde olması gerekir. Özet, araştırmanın amacı, kapsamı ve yöntemi hakkında kısa bilgiler içermelidir. Aynı zamanda başlık ve özetin makalenin yabancı bilim adamlarına bir kaynak olması veya araştırma konusu olabileceği düşüncesiyle en az bir yabancı dille birlikte yazılması gerekir. Veri tabanında yer alan makalenin arandığında bulunmasında anahtar kelimelerin önemi büyüktür.

Giriş yazarın makaleyi niçin ele aldığını belirten, yazarı değişik yönlerden rahatsız eden problem, bir araştırma yapılacaksa araştırmanın amacı, bu amaçta yanıtlarını önceden belirlediği yargılar (hipotezler) veya neden – sonuç ilişkisi içinde cevaplarını arayıp bulmak istedikleri soru cümleleri olarak da adlandırılan alt amaçlar, araştırmanın önemi, araştırmanın dayandığı varsayımlar, sınırlılıklar , tanımlar bölümlerinden oluşmaktadır.

Bireyi, fiziksel ya da düşünsel yönden rahatsız eden kararsızlık ve birden çok çözüm yolu olasılığı görülen her durum bir problemdir. Açık seçik tanımlanmış bir araştırma problemi, rapor metni için iyi bir başlangıçtır (Karasar, 2000: 28-29).

Amaç, makalede problemin tüm hatlarıyla ortaya konulduğu bölümdür. Bir bakıma problemin kendisidir. Bu bölümde problem ana hatları ile oluşturulduktan sonra problemin çözümüne esas olacak alt amaçların oluşturulması gerekir. Alt amaçlar soru cümleleri veya hipotezler olarak iki biçimde oluşturulabilir.

Soru cümleleri, problemin soru biçiminde ortaya konulduğu bölümdür. Araştırmacı, araştırma sırasında elde ettiği verileri bu sorulara göre cevaplamaya çalışır.

Hipotezler belli bir kuramsal temele dayalı olarak geliştirilen ve değişkenler arasında varlığı öne sürülen belli ilişkilerin sınanmasını sağlar; daha çok deneme modellerinde kullanılır ve en az bir karşılaştırmayı zorunlu kılar(Karasar,2000: 31).

Araştırmanın önemi; yorumuyla bir tür araştırmacının kendi amacı yani araştırmacının elde edilecek verileri nasıl kullanacağını açıklayan bölümdür.

Sayıtlar mevcut araştırma sürecini ve sonucunu önemli ölçüde etkileyeceği düşünülen fakat doğruluğu desteklenmekle birlikte halen tartışmalı, kuram ilke ve uygulamalar hakkında araştırmacının yaptığı gerekçeli kabuldür (Karasar, 2000: 32).

Sınırlılıklar ise araştırmacının araştırma yaparken süre, olanak vb. kısıtlayıcıların tümüdür. Sınırlılıklar araştırmacının araştırmasında esas olan zorluklar olduğundan araştırmanın yorumlamasında veya tekrarlanmak istenmesinde dikkat edilen bir bölümdür.

Yöntem araştırmacının probleminin çözümünde ve buna bağlı olarak amaç ve alt amaçları ortaya çıkarmada belirlenen çalışmaların tümüdür. Makalenin yazılmasına esas olan temellerden biri olan araştırmanın başka araştırmacılar tarafından kolayca uygulanabilir olması gerekir. Yöntemin yapılandırılarak tanıtılması gerekir. Yöntemin bölümleri olan; araştırma modeli, amaç,zaman , kontrol olanaklarına göre tarihi, betimsel, deneysel modelde olma durumunun belirtilmesi , araştırmanın yapıldığı alan olan araştırmanın evreni ve bu alan üzerinden veri toplanan örneklemin tespit edilişi ve özelliklerinin belirtilmesi, verilerin toplanma biçimleri ve verilerin hangi istatistiksel yöntemlerle sınanması ve karşılaştırılmasını açıklayan bölümlerin yer alması gerekir.

Bulgular olgusal veya yargısal nitelikte kanıtlardır (Karasar, 2000:36).Makalede araştırmacının bulgularının yer alması araştırmacının yorumunu daha iyi kavramada ve okuyucunun da yorum yapmasına olanak verecektir. Yazar alt amaçlara göre bulguları yorumlarken aynı zamanda konuyu tartışmaya açar. Makalelerde bölüm başlığı genelde Bulgular ve Yorum şeklinde yer almasına karşın, bazen de Bulgular bölümü ayrı başlık, Yorum bölümü ise Tartışma başlığı biçiminde ayrı bir bölüm olarak da yer alabilir.

Makalede bütün bölümlerde yer alan ayrıntılı bilgilerin ışığında, problemin çözümünün amaçlar ve alt amaçlara uygun bulguların ve yorumlarının özet olarak ortaya konulduğu bölüm sonuçlardır.

Araştırmanın çeşitli bölümlerinde verilen ayrıntılı bilgiler, burada bütünleştirilir, özetlenir ve belli bir sonuca bağlanır. Sonuç bölümü araştırmacının son sözüdür. Araştırmacı, geçerliliğine en çok güvendiği bir yorumu yargı olarak bu bölümde belirtebilir(Karasar, 2000: 39).

Öneriler araştırmacının, problemin çözümüyle ilgili olarak, bulguların kullanılışı ve yeni araştırma alanlarını belirleyen, ana bölümlerde verilen son bilgi kümesini oluşturur. Öneriler bulgulara bağlı olarak yapılmalı, kullanılan bulguların önemli sınırlılıkları belirtilmelidir(Karasar, 2000:39).

Her makalede yazarın yararlandığı kaynakların belirtilmesi gerekir. Her yazar makalesini hazırlarken literatür taraması yapar. Bu taramalar sonucunda yararlandığı ilgili kaynakları belirtmesi etik açıdan önemlidir.

Problem Durumu

Ülkemizde gerek Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde, gerekse üniversitelerimiz bünyesinde özellikle 1997-1998 yılları arasında akreditasyon çalışmaları, 8 yıllık zorunlu eğitime geçiş vb. çalışmalar yapılmıştır. Bu süreçte bu kurumlara doğrudan veya dolaylı ilişkisel bağları olan resmi ve özel kuruluşların kendilerini yeniden yapılandırma faaliyetleri artmıştır.

Eğitim bilimleri alanına katkıda bulunmak amacıyla bu alana yönelik yayınlar yapan süreli yayın kuruluşları, değişim süreci içine girerek yayımladıkları makalelerin niteliğini arttırmak amacıyla alan uzmanlarından oluşan hakem kurulları oluşturmuş ve bu yönde çalışma ve arayışlarını devam ettirmektedir.

Bilim insanlarımız, entelektüellerimiz bir taraftan bilimsel araştırmalar yaparlarken, günceli takip etmek adına eğitim bilimleri alanına yönelik yapılan yayınları da takip etmektedirler. Doğal olarak çalışmalarını paylaşma adına makale olarak bu süreli yayınlarda yayımlatmaktadır.

Ancak yayımlanan makalelerin nicelik ve nitelik durumları ciddi anlamda sorgulanmamaktadır. Örneğin yapılan çalışmalar hangi alanlar üzerinde daha çok yapıldığı, hangi alanlar üzerinde az düzeyde yapıldığı belirlenmemiş olduğundan bazı alanlara yönelik çalışmalara yer verilmesi veya araştırmalar yapılması ihmal edilebilmektedir.

Bu tespitten hareketle içinde bulunduğumuz hızlı değişim ve uyum sürecinde 1997- 2002 yılları arasında Eğitim Bilimleri alanına yönelik olarak yayımlanan makalelerin niceliksel durumlarının tespitine yönelik olarak araştırmanın yapılmasına gerek duyulmuştur.

Problem Cümlesi

Eğitim bilimleri alanlarına yönelik olarak yayımlanan süreli yayınlarda yer alan makalelerin eğitim bilimleri alt alanlarına göre sayısal dağılımı nedir?

Alt Problemler

1-Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin; makale türü açısından dağılımı nedir?

2-Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin;

- a)Yazım dili,
- b) Veri tabanlarının dağılımı,
- c) Yazar sayısı,
- ç) Yazarların cinsiyeti,
- d) Yazarların çalıştıkları kurum,
- e) Yazarların unvanları açısından dağılımı nedir?

3-Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin; eğitim bilimleri alt alanlarına göre dağılımı nedir?

4-Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin; eğitim yönetimi ve denetimi ana bilim dalı konuları açısından dağılımı nedir?

5-Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin;bilimsel bir makalede yer alması gereken bölümler açısından dağılımlı nedir?

nem

Bu araştırma ile, eğitim bilimleri alanına yönelik olarak yayımlanan makalelerin niceliksel durumlarını ortaya koyarak, ihmal edilmiş alanların tespit edilmesine ve yeni arayışlar içinde olan araştırmacılara kaynak olması umulmaktadır.

Sayıtlılar

Bu araştırma alt amaçlarının ortaya çıkarılmasına yönelik olarak geliştirilen ölçekte yer alan esasların İMRAD ilkesinin tüm uluslararası araştırma kuruluşlarınca kabul gördüğü sayıltısı ile gerçekleştirilmiştir.

Sınırlılıklar

Bu alışma Eğitim Bilimleri Alanına yönelik yayımlar yapan Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Milli Eğitim, Eğitim Yönetimi, Eğitim Araştırmaları, Eğitim ve Bilim, Yaşadıkça Eğitim, ğretmen Dünyası, ağdaş Eğitim, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergileri ve bu dergilerin 1997 – 2002 yılları arasında yayımlanan makaleleri ile sınırlıdır. Ayrıca Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinin 2001 ve 2002 yıllarına ait dergiler ile Hacettepe niversitesinin 1997 yılına ait dergilerine ve Milli Eğitim Dergisinin 138,141 sayılı dergilerine ulaşılamamıştır.

Tanımlar

Seçilmiş süreli yayınlar: Eğitim bilimleri alanında yayınlar yapan süreli yayınlardan araştırmanın örnekleme için seçilmiş olan dergiler kastedilmektedir.

Makale türü: Eğitim bilimleri alanında yayımlanan makalelerin (a) araştırma – olgu sunumu, (b) tarama – değerlendirme, (c) çeviri makaleleri olarak sınıflandırılması kastedilmektedir.

Yöntem: İncelenen araştırma – olgu sunumu makalelerinin amaç, zaman ve kontrol olanaklarına göre tarihi, betimsel ve deneysel olma durumları kastedilmektedir.

Hakemli dergi: Yayımlanacak makaleleri bünyelerinde oluşturdukları hakem kurullarında incelemeyi geçirdikten sonra yayınlayan dergi kastedilmektedir.

Unvan: Yazarların çalıştıkları kurumlarda aldıkları unvan kastedilmektedir.

İlgili Araştırmalar

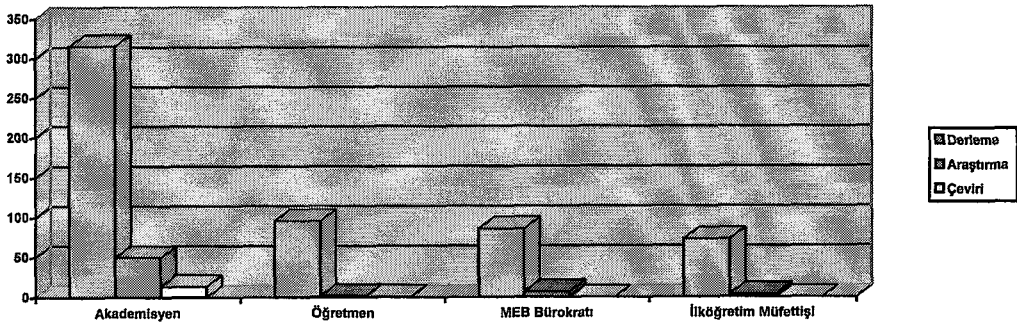
Eğitim bilimleri alanına yönelik yayınlarda yer alan makalelerin sınıflandırılması ve değerlendirilmesine yönelik olarak yüksek lisans ve doktora tez çalışmaları bulunmamaktadır. Sunay ve Özbek (1998:22) tarafından Çağdaş Eğitim Dergisinin 1976-1996 yılları arasında yayımlanan eğitim bilimleri alanlarına yönelik olan makalelerin yazar türü ve konulara göre dağılımı üzerinde inceleme yapılmış ve çalışma Çağdaş Eğitim Dergisinin Ocak 1998 sayısında yayımlanmıştır. Çalışmada incelenen makaleler üç grupta ele alınmıştır. Bunlar :

- 1- Var olan bilgi ve belgelere dayalı makaleler
- 2- Araştırmaya dayanan makaleler

3- Çeviri makaleleridir.

Ayrıca makaleler; eğitimin temelleri, eğitim bilimleri, eğitimin uygulama alanlarına göre sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmada eğitim psikolojisi, eğitim yönetimi, program geliştirme, öğretmen yetiştirme, genel öğretim ilke ve yöntemleri alanlarına yönelik inceleme yapılmıştır. Yazarlara göre sınıflandırmada ise akademisyen, öğretmen, MEB bürokrati ve ilköğretim müfettişleri göz önüne alınmıştır.

Araştırmanın bulguları incelendiğinde eğitim yönetimi alanında yüzde 90,4 oranla 189 makalenin derleme, yüzde 8,1 oranla 17 makalenin araştırma yüzde 1,5 oranla 2 makalenin çeviri türünde olduğu belirtilmiştir. Program geliştirme alanında toplam 80 makale içinde 57 makalenin derleme 20 makalenin araştırma, 3 makalenin çeviri türünde olduğu belirtilmiştir. Eğitim psikolojisi alanında toplam 126 makale içinde 110 makalenin derleme, 13 makalenin araştırma, 2 makalenin çeviri türünde olduğu belirtilmiştir. Öğretmen yetiştirme alanında toplam 140 makaleye yer verildiği bunlardan 128 makalenin derleme, 110 makalenin araştırma, 2 makalenin çeviri türünde olduğu belirtilmiştir. Genel öğretim ilke ve yöntemleri alanında toplam 81 makaleye yer verildiği, bu makalelerin 74 tanesinin derleme, 7 tanesinin araştırma makalelerinden oluştuğu belirtilmiştir.

Şekil 2. 1976 – 1996 yılları arasında yayımlanan makalelerin yazar ve türleri (Çağdaş Eğitim 1998).

İlgili araştırma olarak Akarsu 1990 yılında yaptığı araştırmada 1960-1988 yılları arasında eğitim araştırmaları; yıllara, konu türüne, yayımlanmış olup olmadığına göre incelemiştir. Yapılan çalışmada araştırmaların yıllara göre, öğretim düzeylerine göre alanlara göre ve üniversite dergileri dışındaki dergilerdeki dağılımı verilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre yapılan araştırmaların yüzde 28'i yüksek lisans ve doktora tezi, yüzde 72'si tez olmayan araştırmalardır. Araştırmaların eğitim düzeylerine göre dağılımında; genel eğitim ile ilgili olanlar yüzde 35, orta öğretimle ilgili olanlar yüzde 29,2, yüksek öğretimle ilgili olanlar yüzde 30, yaygın eğitimle ilgili olanlar ise 1,4'ü oluşturmuştur. Eğitim bilimleri alanında yapılan araştırmalarda program geliştirme ve değerlendirme yüzde 21,6, ölçme ve değerlendirme alanında yüzde 17,3, eğitim teknolojisi alanında yüzde 1,2 oranında çalışmalara yer verildiği belirtilmiştir (Sunay, Özbek 1998:22).

Bir diğer araştırma Özcan tarafından Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi dergisinde yayımlanan makalelerin yıllara, yazarların görev yaptıkları bölümlere, konulara ve kullandıkları yöntemlere göre dağılımı incelenmiştir. Makalenin konulara göre dağılımında eğitimde psikolojik hizmetler ile ilgili yüzde 23,93 oranına 157 makaleye, eğitim programları ve öğretim alanı ile ilgili yüzde 46,34 oranla 304 makaleye, eğitim yönetimi ve planlaması ile ilgili yüzde 23,17 oranla 152 makaleye, halk eğitimi alanı ile ilgili yüzde 2,9 oranla 19 makaleye ve bunların dışında yüzde 3,66 oranla 29 makaleye yer verildiği belirtilmektedir (Sunay, Özbek 1998:23).

II. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel tarama modelinde yapılmıştır. Konu ile ilgili literatür tarandıktan sonra, kuramsal yapı oluşturulmaya çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Eğitim Bilimleri Alanında yayın yapan süreli yayınlarda yer alan makalelerden oluşmaktadır. Örneklem ise 1997-2002 yılları arasında ve Eğitim Yönetimi, Eğitim Araştırmaları, Eğitim ve Bilim, Çağdaş Eğitim, Öğretmen Dünyası, Milli Eğitim, Yaşadıkça Eğitim, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergileri ve Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergilerinde yayımlanan Eğitim Bilimleri Alanı ile ilgili makalelerden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın alt amaçlarını ortaya çıkarma düşüncesiyle ilgili literatür taranmış 1983 yılında Üniversiteler Arası Kurul kararı esas alınarak Eğitim Bilimleri Alanı tespiti yapılmıştır. Ayrıca Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanı konularının tespitinde, alana yönelik yüksek lisans ve doktora programları bulunan üniversitelerin ders programları incelenmiş, ortak alan konuları belirlenmiştir. Belirlenen eğitim bilimleri alanlarına ve eğitim yönetimi ve denetimi alt alanı konularına bağlı olarak ve nitelik yönünü incelemeye esas olacak şekilde Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalında Dr. Asuman Filiz Güzelant'ın uzmanlık tezi için kullandığı ölçekten esinlenerek araştırmacı tarafından geliştirilen ve ekler bölümünde verilen ölçek kullanılarak verilerin tespit alanı belirlenmiş ve veriler toplanmıştır.

III. BÖLÜM

BULGULAR YORUM

I. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum:

Araştırmanın I. Alt Problemi “Eğitim bilimleri alanında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin makale türü açısından dağılımı nedir?” olarak ifade edilmişti. Aşağıda bu alt probleme ilişkin bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Tablo 1: Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma-Olgu Sunumu Makaleleri	47	83,9
Çeviri Makaleleri	-	-
Tarama – Değerlendirme Makaleleri	9	16,1
Toplam	56	100

Psikolojik Danışma ve Rehberlik dergisi incelemesinde 482 sayfadan oluşan 56 makalenin yüzde 83,9’unun araştırma-olgu sunumu, yüzde 16,1’inin tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 2: Eğitim Araştırmaları dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgusu Sunumu Makaleleri	71	47,65
Çeviri Makaleleri	1	0,67
Tarama – Değerlendirme Makaleleri	77	51,68
Toplam	149	

Eğitim Araştırmaları dergisi incelemesinde 1214 sayfadan oluşan toplam makale sayısı 149'dur. Bu makalelerin yüzde 47,65'inin araştırma-olgusu sunumu, yüzde 0,67'sinin çeviri makaleleri, yüzde 51,68'inin tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görölmüştür.

Tablo 3: Eğitim Yönetimi dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgusu Sunumu Makaleleri	92	44,44
Çeviri Makaleleri	2	0,97
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	113	54,59
Toplam	207	

Eğitim Yönetimi dergisi incelemesinde 3191 sayfadan oluşan 207 makalenin yüzde 44,44'ünün araştırma-olgusu sunumu makaleleri, yüzde 0,97'sinin çeviri makaleleri, yüzde 54,59'unun tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görölmüştür.

Tablo 4: Eğitim ve Bilim dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	129	55,37
Çeviri Makaleleri	1	0,43
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	103	44,20
Toplam	232	

Eğitim ve Bilim dergisi incelemesinde 1607 sayfadan oluşan 232 makalenin yüzde 55,37'sinin araştırma-olgu sunumu makaleleri, yüzde 0,43'ünün çeviri makaleleri, yüzde 44,20'sinin tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 5: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma-Olgu Sunumu Makaleleri	17*	28,33
Çeviri Makaleleri	10*	16,67
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	33*	55
Toplam	60	

* Ankara Üniversitesi Dergilerine tam olarak ulaşılammıştır.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri dergisi incelemesinde 994 sayfadan oluşan 60 makalenin yüzde 28,33'ünün araştırma-olgu sunumu

makaleleri, yüzde 16,67'sinin çeviri makaleleri, yüzde 55'inin tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 6: Çağdaş Eğitim dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	76	17,63
Çeviri Makaleleri	3	0,70
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	352	81,670
Toplam	431	

Çağdaş Eğitim dergisi incelemesinde 2039 sayfadan oluşan 431 makalenin yüzde 17,63'ünün araştırma-olgu sunumu makaleleri, yüzde 0,70'inin çeviri makaleleri, yüzde 81,67'sinin tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 7: Yaşadıkça Eğitim dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	18	8,91
Çeviri Makaleleri	14	6,93
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	170	84,16
Toplam	202	

Yaşadıkça Eğitim dergisi incelemesinde 846 sayfadan oluşan 202 makalenin yüzde 8,91'inin araştırma-olgu sunumu makaleleri, yüzde

6,93'ünün çeviri makaleleri, yüzde 84,16'sının tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 8: Milli Eğitim dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	49	16,61
Çeviri Makaleleri	4	1,36
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	242	82,03
Toplam	295	

Milli Eğitim dergisi incelemesinde 295 makalenin yüzde 16,61'inin araştırma-olgu sunumu makaleleri, yüzde 1,36'sının çeviri makaleleri, yüzde 82,03'ünün tarama- değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 9: Öğretmen Dünyası dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	19	4,41
Çeviri Makaleleri	5	1,16
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	407	94,43
Toplam	431	

Öğretmen Dünyası dergisi incelemesinde 1199 sayfadan oluşan 431 makalenin yüzde 4,41'inin araştırma-olgu sunumu makaleleri, yüzde

1,16'sının çeviri makaleleri, yüzde 94,43'ünün tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 10: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri dergisinde yayımlanan makalelerin türü dağılımı

	n	%
Araştırma Olgu Sunumu Makaleleri	160*	80,81
Çeviri Makaleleri	_*	-
Tarama ve Değerlendirme Makaleleri	38*	19,19
Toplam	198	

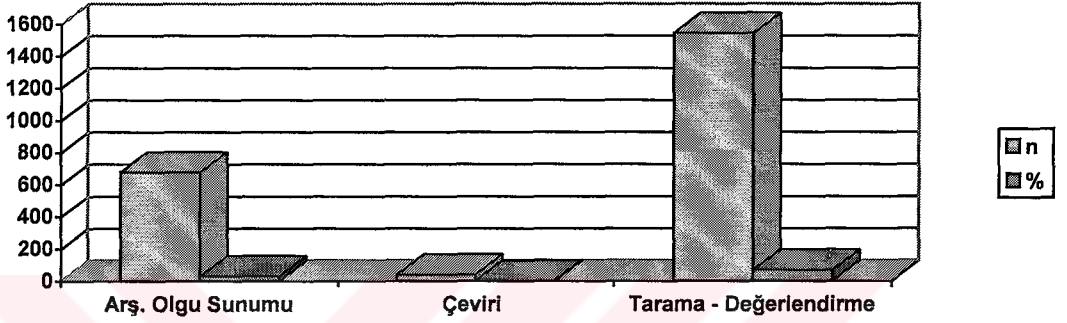
* Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinin tam sayılarına ulaşamamıştır.

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri dergisi incelemesinde 1637 sayfadan oluşan 198 makalenin yüzde 80,81'iin araştırma-olgu sunumu makaleleri yüzde 19,19'unun tarama-değerlendirme makalelerinden oluştuğu görülmüştür.

Tablo 11: Süreli Yayınlarda Yayımlanan Makalelerin Türü Dağılımı

	N	%
Araştırma olgu sunumu makaleleri	678	29,97
Çeviri makaleleri	40	1,77
Tarama değerlendirme makaleleri	1544	68,26
Toplam	2262	100.0

Tablo 11 incelendiğinde toplam 2262 makale içinde yüzde 29,97 oranla toplam 678 araştırma olgu sunumu makalelerine, yüzde 1,17 oranla ve toplam 40 çeviri makalelerine, yüzde 68,26 oranla 1544 tarama değerlendirme makalelerine yer verildiği görülmektedir.

Şekil 3. Seçilmiş Süreli yayınlardaki yayınlanan makalelerin türlerinin dağılımı

Birinci alt probleme ilişkin bulgularda, yayımlanan makalelerin türü dağılımlarında süreli yayınlarda farklılıklar görülmektedir. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde yüzde 83,90 oranla, Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 55,37 oranla, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 80,81 oranla araştırma-olgu sunumu makalelerine ağırlık verildiği görülmektedir. Ancak Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 51,68 oranla, Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 54,59 oranla, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 55 oranla, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 81,67 oranla Yaşadıkça Eğitim Dergisinde yüzde 84,16 oranla Milli Eğitim Dergisinde yüzde 82,02 oranla, Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 94,43 oranla tarama-değerlendirme makalelerine ağırlık verildiği görülmektedir. Tarama-değerlendirme Makalelerinin büyük oranlarda yer aldığı dergilere

bakıldığında ya hakem kurulları oluşturulmamış ya da sonradan hakem kurulları oluşturulmuş dergiler oldukları görülmektedir.

Araştırma-olgu sunumu makalelerinin ise hakemli dergilerde daha yoğun yer aldıkları görülmektedir. Buna hakemli dergilerin yayın kurallarının etkili olduğu söylenebilir. Hakem kurulları oluşturulmuş dergiler belirlenen standartları gözeterek hazırlanmış makaleleri seçerek ve hakem kontrolünden geçirerek yayımlamaktadır. Akademik kariyer yapan yazarlar İMRAD ilkesine uygun olarak hazırladıkları makalelerini seçici davranarak hakemli dergilere daha yoğun göndermiş olabilirler.

II. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın II. Alt Problemi “Eğitim bilimleri alanında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin ;

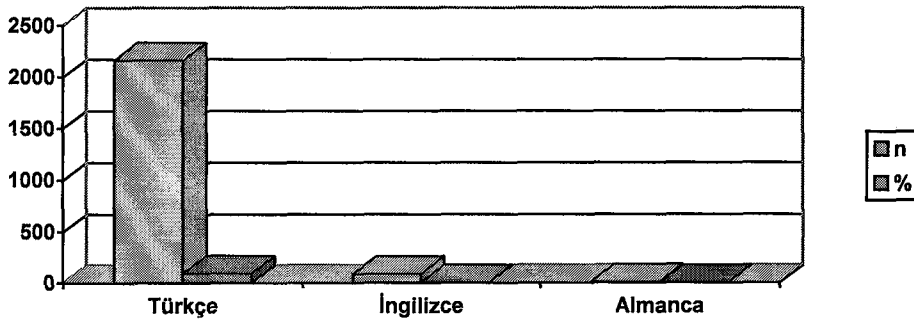
- a) Yazım dili ,
- b) Veri tabanlarının dağılımı ,
- c) Yazar sayısı,
- d) Yazarların cinsiyeti,
- e) Yazarların çalıştıkları kurum,
- f) Yazarların ünvanları açısından dağılımı nedir?” olarak ifade edilmişti.

Aşağıda bu alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 12: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlarda yer alan makalelerin yazım dili dağılımı

	n	%
Türkçe	2163	95,62
İngilizce	89	3,94
Almanca	10	0,44
Toplam	2262	

Tablo 11 incelendiğinde toplam 2262 makalenin yüzde 95,62'sinin Türkçe, yüzde 3,94'ünün İngilizce, yüzde 0,44'ünün Almanca makalelerinden oluştuğu görülmüştür. Yabancı dillerde yayımlanan makalelere Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde ve Eğitim ve Bilim Dergisinde yer verildiği gözlemlenmiştir. Yabancı dilde yayımlanan makalelerin, okuyucu kitlesinin Türkçe konuşan, okuyan ve yazan insanlardan olması nedeniyle gereksiz olduğu düşünülmektedir.

Şekil 4. Seçilmiş süreli yayınlardaki yayınlanan makalelerin dili dağılımı durumu

Tablo 13: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlarda yer alan makalelerin veri tabanlarının dağılımı

	n	%
Ulusal	735	32,49
Uluslar arası	79	3,50
Veri Tabanı Hakkında Bilgi Yok	1448	64,01
Toplam	2262	

Tablo 13’de görüldüğü gibi yayımlanan makalelerinin yüzde 32,49’unda ulusal veri tabanına, yüzde 3,50’sinin uluslararası veri tabanına sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca makalelerin yüzde 64,01’inde veri tabanı hakkında bilgi olmadığı görülmektedir.

Tablo 14: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlarda yayımlanan makalelerin yazar sayısı

	n	%
Tek Yazar	1870	82,67
İki Yazar	310	13,70
Üç ve Fazlası	82	3,63
Toplam	2262	

Tablo 14’te görüldüğü üzere yayımlanan makalelerin yazarlarının yüzde 82,67’si tek yazar, yüzde 13,70’inin iki yazar, yüzde 3,63’ü üç veya daha fazla yazardan oluştuğu görülmüştür.

Tablo 15: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların cinsiyete göre sayısal durumu

	n	%
Kadın	1040	38,01
Erkek	1696	61,99
Toplam	2736	

Tablo 15’de görüldüğü gibi yazarların yüzde 38,01’inin kadın, yüzde 61,99’u erkek yazarlardan olduğu görülmüştür.

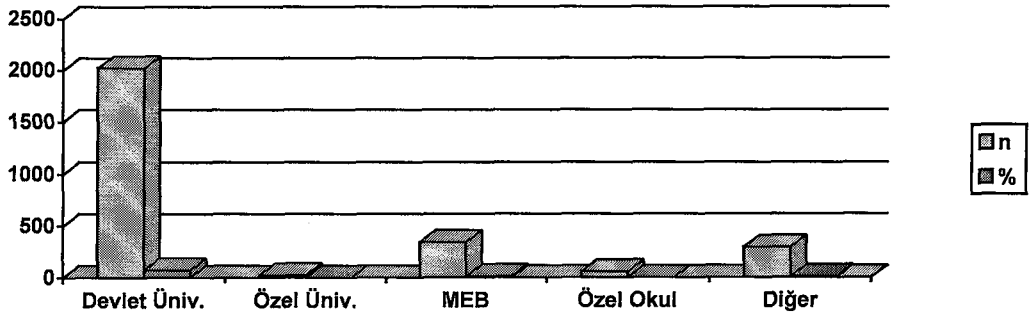
Tablo 16: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların çalıştıkları kurumlara göre dağılımı

	n	%
Devlet Üniversiteleri	2019	73,79
Özel Üniversiteler	25	0,91
Milli Eğitim Bakanlığı *	342	12,50
Özel Okul	58	2,12
Diğer	292	10,67
Toplam	2736	

* YÖK Hariç Tüm Bakanlık Personelini Kapsar.

Tablo 16 görüldüğü gibi devlet üniversitelerinde çalışan yazarların oranının yüzde 73,79, özel üniversitelerde çalışan yazarların oranının yüzde 0,91, Milli Eğitim Bakanlığında çalışan yazarların oranının yüzde 12,50, özel okullarda çalışan yazarların oranının yüzde 2,12, diğer kuruluşlarda çalışan

veya herhangi bir kuruluştaki çalışmayan yazarların oranının yüzde 10,67 olduğu görülmektedir.

Şekil 5. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların çalıştığı kurumlara dağılımı durumu

Tablo 17: Eğitim bilimleri alanlarında süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların unvanlarına göre dağılımı

	n	%
Profesör Doktor	320	11,69
Doçent Doktor	387	14,15
Doktor	356	13,01
Yardımcı Doçent Doktor	554	20,25
Uzman	60	2,19
Araştırma-Görevlisi-Öğretim Görevlisi*	539	19,70
Müfettiş	87	3,18
Öğretmen-Eğitmen	401	14,66
Diğer	32	1,17
Toplam	2736	

- Sadece unvanları araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, okutman olanlar.

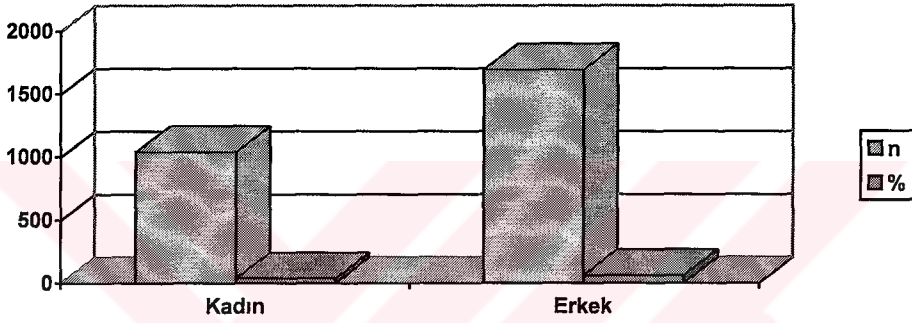
Tablo 17’de görüldüğü üzere yazarların yüzde 11,69’sinin Profesör Doktor, yüzde 14,15’inin Doçent Doktor, yüzde 13,01’inin Doktor, yüzde 20,25’inin Yardımcı Doçent Doktor, yüzde 2,19’unun Uzman, yüzde 19,70’inin Araştırma Görevlisi-Öğretim Görevlisi, yüzde 3,18’inin Müfettiş, yüzde 14,66’sının Öğretmen-Eğitmen, yüzde 1,17’sinin diğer unvanlarda oldukları görülmektedir.

Tablo 16’daki bulgular incelendiğinde yayımlanmış makalelerin en çok yüzde 73,79 oranla devlet üniversitelerinde çalışan yazarlarca ele alındığı görülmektedir. Bu bulguya bağlı olarak akademik personelin eğitim bilimleri alanlarına yönelik görev ve sorumluluklarının bilincinde çalışmalar yaptıkları söylenebilir. Ayrıca özel üniversitelerde çalışan akademik eğitimcilerin oranının yüzde 0,91, özel okullardaki eğitimcilerin oranının ise yüzde 2,12 olduğu görülmektedir. Bu bulgular ışığında özel üniversitelerdeki eğitimciler ve özel okullardaki eğitimcilerin eğitim bilimlerine makale olarak katkılarının çok düşük düzeyde kaldığı söylenebilir.

Yazarların unvanları bakımından dağılımları incelendiğinde en çok yüzde 20, 25 oranla Yardımcı Doçent Doktor unvanlı yazarlar ile yüzde 19,70 oranla unvanları sadece araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, okutman olan yazarların yoğun çalışma içinde oldukları görülmektedir. Yardımcı Doçent Doktor unvanlı yazarlar ve Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi, Okutman unvanlı yazarların, akademik yükselmelerinde yaptıkları çalışmaların etkilerinin olması, yoğun bir çaba içinde olma nedeni olabilir. Ayrıca 2001-2002 YÖK istatistiklerine bakıldığında üniversitelerde görev yapan akademik personel içinde yardımcı doçent doktor unvanlı ve araştırma görevlisi- öğretim görevlisi- okutman unvanlı personelin sayısının daha fazla olduğu

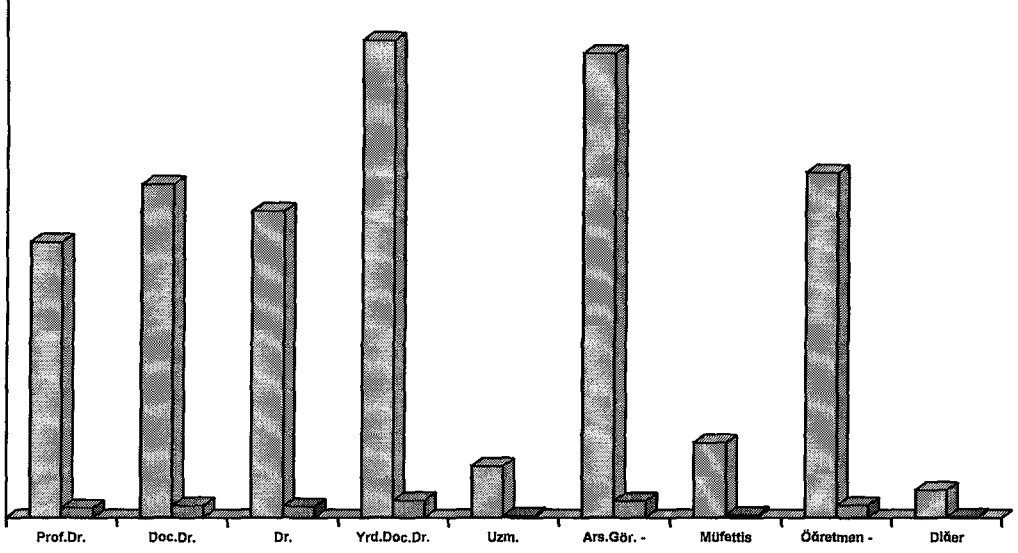
görülmektedir. Buna bağlı olarak sayıca fazla olan akademik personelin çok sayıda çalışma yaptığı da söylenebilir.

Müfettiş unvanlı eğitimcilerin yüzde 3,18 oranla dağılımda yer aldıkları görülmektedir. Eğitimcilere rehberlik etmek ve denetlemek görevleri olan müfettişlerin Eğitim Bilimlerine katkılarının düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

Şekil 6. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların cinsiyet dağılımı durumu

Makaleleri yazan yazar sayısı açısından bir, iki, üç ve fazlası olma durumlarına bakıldığında yazarların yüzde 82,67'sinin tek başlarına çalışmalarda buldukları görülmektedir. Bilimsel çalışma yaparken araştırmacıların bir araya gelerek uyumlu gruplar oluşturmalarıyla, gruptaki bireylerin sağlayacağı olumlu katkılar göz ardı edilmemelidir.

Şekil 7. Seçilmiş süreli yayınlarda makalesi yayımlanan yazarların unvanlarına göre dağılımı durumu

III. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum:

Araştırmanın III. Alt Problemi; “Eğitim bilimleri alanında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin; eğitim bilimleri alt alanlarına göre dağılımı nedir?” olarak ifade edilmişti. Aşağıda bu alt probleme ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 18: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin eğitim bilimleri alt alanına göre sayısal dağılımı

Eğitim Bilimleri Alanları	Eğitim Araştırmaları	Eğitim ve Bilim	Eğitim Yönetimi	Milli Eğitim	Çağdaş Eğitim	Ankara Üniv. Eğit. Bil. Derg.	Hacettepe Üniv. Eğit. Bil. Derg.	Yaşadıkça Eğitim	Öğretmen Dünyası	Psikolojik Danışma ve Reh. Derg.	Toplam
Eğitim Psikolojisi	17	61	14	19	65	9	25	48	38	-	296
Eğitim Sosyolojisi	9	19	5	7	12	4	6	5	29	-	96
Eğitim Tarihi	4	8	1	32	34	4	1	-	32	-	116
Eğitim Felsefesi	13	6	4	35	35	6	3	9	108	-	219
Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim	15	26	15	44	61	2	47	32	16	1	259
Eğitim Teknolojisi	9	21	7	12	23	6	46	15	11	-	150
Eğitim İstatistiği ve Araştırma	5	13	8	1	3	3	6	-	1	-	40
Eğitimde Ölçme-Değ.	5	11	5	3	7	1	21	6	10	-	69
Eğitim Yönetimi ve Denetimi	51	40	117	71	109	12	12	41	106	6	565
Eğitim Ekonomisi ve Planlaması	14	3	21	15	46	5	3	12	37	-	156
Halk Eğitimi	-	2	1	6	1	2	-	-	4	-	16
Eğitim Hukuku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik	3	13	6	10	14	3	7	22	13	49	140
Özel Eğitim	3	1	-	19	2	2	1	3	4	-	35
Mesleki ve Teknik Eğitim	-	2	3	10	6	1	15	2	4	-	43
Güzel Sanatlar Eğitimi	1	7	-	11	13	-	5	7	18	-	62
Toplam	149	233	207	295	431	60	198	202	431	56	2262

Tablo 18 incelendiğinde Eğitim Psikolojisi alanında toplam 296 makale yayımlandığı görülmektedir. Bu sayının tüm yayınlar içerisindeki oranı yüzde 13,09'dur. Eğitim Bilimlerinin temel alanlarından biri oluşu ve öğrenme-öğretme ekseninde süreklilik arz eden inceleme konuları ile ilgi çekiyor oluşu, çok sayıda makalenin yayımlanmasında etkisi olabilir. Süreli yayınların geneline bakıldığında sadece Psikolojik Danışma ve Rehberlik dergisinde ki Eğitim Psikolojisinden ayrılan bir bilim dalı olması nedeniyle ve yayımlanan makalelerinde genelde Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanına yönelik makale yayımlanması nedeniyle hariç tutulduğunda çok sayıda makalenin alana yönelik yayımlandığı görülmektedir.

Eğitim Bilimlerinin temellerinden olan Eğitim Sosyolojisi alanına yönelik olarak toplam 96 makale yayımlandığı ve tüm makaleler içinde yüzde 4,24 oranına sahip olduğu görülmektedir. İçinde bulunulan tarım toplumundan sanayi toplumuna ve duraklamaksızın bilgi toplumuna geçiş sürecinde toplumsal hareketlilik ve demografik değişikliklerin sıkça yaşandığı günümüzde, alana yönelik olarak yazarlarımızın ilgilerinin az olduğu söylenebilir. Süreli yayınlarda yayımlanan makaleler ile kıyaslama yapıldığında Eğitim Araştırmaları Dergisinde toplam 149 makale ile yüzde 6,04 oranına sahip olduğu görülmektedir. Eğitim ve Bilim Dergisinde toplam 19 makale yayımlandığı ve yüzde 8,16 oranında olduğu görülmektedir. Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 2,42 oranıyla 5 makalenin alana yönelik yayımlandığı görülmektedir. Derginin yayın kurulunun bir sonraki sayıda yayımlanacak makalelerin seçimini hangi konular üzerinde yoğunlaştıklarını belirtmeleri nedeniyle dergide yer alan makalelerin belirlenen konular üzerinde yoğunlaşması doğaldır. Ayrıca derginin Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanına yönelik yayın yaptığı da göz önüne alındığında makale oranının düşük seviyede kalması tabiatıyla beklenen olgudur. Milli Eğitim

Dergisinde yüzde 2,37 oranıyla 7 makalenin alana yönelik yayımlandığı görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yayım yapan bir kuruluş olması nedeniyle ve geçiş döneminde akreditasyon sürecini başlatan ve yaşayan Milli Eğitim Bakanlığının yapısı üzerinde kurumsal standartlar getirme ve getirilen standartların uygulanmasına yönelik çabalar geliştirilmesi , bu çabaların raporlaştırılması ve doğal olarak dergilerde hiç olmazsa bir kısmının paylaşılması beklenirken çabaların ve yayımlanan makalelerin az olduğu söylenebilir. Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 2,78 oranla ve 12 makalenin, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde yüzde 2,48 oranla ve 5 makalenin alana yönelik olarak yayımlandığı görülmektedir. Bu oranlarında aynı ölçütlerde az düzeyde oldukları söylenebilir. Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 6,73 oranıyla 29 makale , Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 6,67 oranıyla 4 makale, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 2,53 oranıyla 5 makalenin Eğitim Sosyolojisi alanına yönelik yayımlandığı görülmektedir. Bu oranların da Öğretmen Dünyası Dergisi hariç yeter düzeyde olmadıkları söylenebilir.

Eğitim Tarihi alanına yönelik olarak toplam 116 makale yayımlandığı, tüm makaleler içinde yüzde 5,13 oranına sahip olduğu görülmektedir. Bu oranın eğitim bilimleri alanlarının yüzdelik değerler üzerinden aritmetik ortalamasının altında kaldığı görülmektedir. Makaleler incelendiğinde, yazarların cumhuriyet tarihimiz ve yakın önceki dönem ile sınırlı ve benzer konular üzerinde yoğunlaştıkları gözlemlenmiştir. Ayrıca süreli yayınların yayımladıkları kendi makalelerine karşılaştırma yapıldığında ;Yaşadıkça Eğitim Dergisinde ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde Eğitim Tarihi alanına yönelik rastlanmadığı, Eğitim Yönetimi ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1'er tane, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde ve Eğitim Araştırmaları Dergisinde 4'er tane

makaleye yer verildiği görülmektedir. Bu dağılımın yeterli olmadığı söylenebilir. Bugün sahip olduğumuz bilgilerin geçmişin birikimi olgusundan hareketle, Eğitim sistemimizin de geçmişinin olduğu ve geçmiş deneyimlerinden çok faydalı çıkarımlar sağlanabileceği göz ardı edilmemelidir.

Eğitim felsefesi alanına yönelik yüzde 9,68 oranla toplam 219 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim felsefesinin alan olarak eğitime yönelik yargılarda bulunma, yön verme, ilke ve kurallar ortaya koyma yönü yazarların çok sayıda çalışma yapma nedeni olabilir. Ancak araştırmacı, eğitim felsefesi alanına yönelik yayımlanan makalelerin daha çok eğitim uygulamalarını, eğitim sorunlarını ele alan konularda yoğunlaştığını gözlemlemiştir. Ayrıca süreli yayınların kendi içindeki oranlarına bakıldığında eğitim felsefesi alanına yönelik yayımlanmış makaleler Eğitim Araştırma dergisinde yüzde 8,72 oranla 13 makale, Milli Eğitim dergisinde yüzde 11,86 oranla 35 makale, Çağdaş Eğitim dergisinde yüzde 8,12 oranla 35 makalenin yer aldığı görülmektedir.

Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim alanına yönelik olarak yüzde 11,45 oranla 259 makale yayımlandığı ve yazarlarımızın sıkça üzerinde çalışmalar yaptığı alanlardan olduğu görülmektedir. Eğitim sistemini etkin hale getirmede büyük fonksiyonları bulunan Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim alanına yönelik ilginin olması doğaldır. Ayrıca içinde bulunduğumuz hızlı değişim sürecinde öğrenme-öğretmeye yönelik olarak hedef saptama, bu hedeflere ulaşmada uygun yollar geliştirme, değerlendirme yolları geliştirme çabalarının yoğun olarak devam etmesi, alana yönelik ilginin fazlalığının temel nedeni olabilir. Süreli yayınlarda yayımlanan makaleler incelendiğinde dergilerdeki ilginin genelde yüksek olduğu

yalnızca Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 3,33 oranla 1 makale ilginin az düzeyde kaldığı görülmektedir.

Eğitim Teknolojisi alanına yönelik yüzde 6,63 oranla toplam 150 makalenin yayımlandığı görülmektedir. Bu oranın az düzeyde olduğu söylenemez. Ancak Bilgisayarla Programlandırılmış Öğretim Sistemine geçiş süreci yaşanırken; eğitim araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde yeniden tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve yeniden geliştirilmesinde daha çok araştırma-geliştirme çalışmaları yapılarak makale olarak yayımlanmasına ihtiyaç duyulması gerçeğinden hareketle bu oranın yeter düzeyde olmadığı görülmektedir. Ayrıca Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde alana yönelik makaleye yer verilmediği görülmektedir.

Eğitim İstatistiği ve Araştırma alanına yönelik olarak toplam 40 makalenin yayımlandığı ve yüzde 1,77 oranıyla yazarlarımızın az düzeyde ilgi gösterdiği alanlardan olduğu görülmektedir. Araştırma kültürünün zayıf olduğu bilinen bir gerçekliktir. Araştırma kültürünün zayıflığı(uzman akademisyenler hariç tutulması kaydıyla) eğitimcilerimizin araştırma ve eğitim istatistiği konusunda doygun bir bilgiye sahip olmamalarından kaynaklanmaktadır. Eğitim Bilimleri Alanına yönelik yayımlanan makalelerin geneline oranla 2262 makalenin yalnızca 678'i ve yüzde 29,97 oranıyla araştırma-olgu sunumu makaleleri olduğu görülmektedir. Bu oran ise yazarların araştırma-olgu sunumu makaleleri yerine daha çok tarama değerlendirme makaleleri yazdıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca süreli yayınların kendi makaleleri içinde oranlarına bakıldığında yalnız Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 5,58 oranıyla ve 13 makale ile alanla ilgili en çok makalenin yayımlandığı dergi olduğu görülmektedir. Psikolojik Danışma ve

Rehberlik dergisi ve Yaşadıkça Eğitim Dergisinde alanla ilgili makalelere yer verilmediği, Öğretmen Dünyası ve Milli Eğitim Dergilerinde 1'er adet makaleye yer verildiği görülmektedir.

Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanına yönelik yüzde 3,05 oranla k toplam 69 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim uygulamalarının belirlenen hedeflere, belirlenen eğitim teknolojileri ile ne derecede ulaşıldığının tespiti olacağına göre geliştirilen yeni ilke, kuram ve teknikler oranında araştırma – geliştirme çalışmalarının önemi göz önüne alındığında alan ile ilgili çalışmaların yeterli olduğu söylenemez. Ayrıca süreli yayınların kendi makalelerine yönelik kıyaslamalarında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde alana yönelik makaleye yer verilmediği, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 1,67 oranla 1 makalenin yer aldığı, Milli Eğitim Dergisinde yüzde 1,02 oranla 3 makalenin, eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 3,36 oranla 5 makalenin, Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 2,15 oranla 5 makalenin yer aldığı görülmektedir. Bu oranların da haliyle düşük düzeyde oldukları söylenebilir. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanına yönelik olarak en çok 21 makaleyle Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yer verildiği görülmektedir. Bu olgudan hareketle Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme alanına; temel işlevlerinden biri de araştırma–geliştirme olan üniversitelerin sorumluluklarının bilincinde olarak çalışma yaptıkları ortaya çıkmaktadır.

Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanına yönelik olarak toplam 565 makale yayımlandığı, bu makalelerin genele oranının yüzde 24,98 olduğu görülmektedir. Eğitim örgütlerini, eğitim politikaları ve örgütün amaçları doğrultusunda yaşatmak için, insan ve madde kaynaklarının eş güdümlenmesi

olan eğitim yönetimi ve denetimi bilim dalı olarak hızlı gelişim süreci içindedir. Öyle ki çok sayıda alan konusu üzerinde çalışmalar yapılmış olup, her geçen gün yeni alan konularının belirlenerek, eğitim yönetimi ve denetimi alanına yönelik araştırma-geliştirme ve uygulama çalışmaları yapıldığı ortadadır. Alana yönelik olarak en çok makalenin Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 56,52 oranla 117 makale yayımlandığı görülmektedir. Bu oranın direkt alana yönelik olarak yayın yapan bir dergi oluşu nedeniyle düşük düzeyde kaldığı görülmektedir. Ancak alanın diğer Eğitim Bilimleri alanlarıyla güçlü etkileşimleri olduğundan hareketle diğer alanlara yönelik makalelere de ilgi olduğu söylenebilir. Genel olarak tüm dergilere ait veriler incelendiğinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi hariç diğer dergilerde yayımlanan makalelerin kendi makalelerine oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Eğitim yönetimi ve denetimi alanı alanla direkt ilişkisi olsun ya da olmasın yazarlarımızın ilgisinin yoğun olduğu ve alana katkı çabalarının olduğu görülmektedir.

Eğitim ekonomisi ve planlamasına yönelik olarak toplam 156 makale yayımlandığı ve bu makalelerin genele oranlarının yüzde 6,90 olduğu görülmektedir. Oran dikkate alındığında yazarlarımızın ilgisinin yeter düzeyde olduğu söylenebilir. Ancak makalelerin insan gücünü yetiştirme, eğitim maliyeti, eğitim getirileri, eğitim finansman ilişkileri konularına ve daha çok var olan durumun tespitine yönelik olduğu görülmektedir. Ayrıca süreli yayınların kendi makalelerine yönelik oranlarına bakıldığında; Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde alana yönelik olarak makalelere yer verilmediği, Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 1,29 oranla 3 makale, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 1,52 oranla 3 makaleye yer verildiği görülmektedir. Bu oranların da yeterli düzeyde oldukları söylenemez. Veriler incelendiğinde alana yönelik en fazla yüzde

10,67 oranla ve 46 makale ile Çağdaş Eğitim Dergisinde yayımlandığı görülmektedir. Yine Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 9,40 oranla 14 makalenin , Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 10,14 oranla 21 makale, Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 8,58 oranla 37 makalenin yer aldığı görülmektedir. Bu oranların dergilerin kendi makalelerine oranlarına göre yeterli olduğu söylenebilir.

Halk Eğitimi alanına yönelik yüzde 0,71 oranla 16 makale yayımlandığı görülmektedir. Tüm yurttaşları kapsayan çok geniş faaliyet alanı bulunan, öyle ki kimine okuma-yazma, temel bilgiler kazandırma, kimine sanat ve el becerileri kazandırma, kimine siyasal yaşama ayak uydurma, kimine genel kültür kazandırma ve toplumsal yaşamda genel kuralları kazandırma vb. faaliyet alanı bulunan önemli bir eğitim bilimleri alanı olan Halk Eğitimi alanına ilginin düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca süreli yayınlar incelendiğinde Eğitim Araştırmaları Dergisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Yaşadıkça Eğitim Dergisi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde alana yönelik olarak makalelerin yer almadığı Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 0,23 oranla 1 makale, Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 0,48 oranla 1 makalenin yer aldığı görülmektedir. Bu oranlar Halk Eğitimi alanının ihmal edildiğini ortaya koymaktadır.

Eğitim Hukuku alanı, Eğitim Bilimleri içine dahil edilen bir alan olarak kabul görmüş olmasına karşın Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanından ayrışma gösteremediği gözlemlenmektedir.

Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanına yönelik yüzde 6,19 oranla 140 makale yayımlandığı görülmektedir. Ekonomik, sosyal vb. toplumsal değişim süreci içinde olduğumuz zamanımızda değişimin olumsuz etkileri veya adaptasyon sorunu tüm bireyleri etkilemektedir. Eğitim süreci içinde bulunan bireyler de bu etkilerden paylarını doğal olarak aldıklarından ,Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanı her okul düzeyindeki öğrencilerin öğrenimleri ile ilgili problemlerine ve uyum sorunlarına karşı çözüm yolları üretme çabası içinde oldukları ki, yüzde 6,19 oranının bu alana yönelik ilgilerin yeter düzeyde olduğunu göstermektedir. Ayrıca süreli yayınların kendi makalelerine yönelik oranlarına bakıldığında ; alana yönelik en çok makalenin yüzde 87,50 oranıyla 49 makale ile alana yönelik olarak yayın yapan Psikolojik danışma ve Rehberlik Dergisinde yer aldığı görülmektedir. Yine Yaşadıkça Eğitim Dergisinde yüzde 10,89 oranla 22 makaleye yer verildiği görülmektedir. Ancak Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 3,02 oranla 13 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 3,25 oranla 14 makaleye, Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 5,58 oranla 13 makaleye yer verildiği görülmektedir. Bu oranların yeterli düzeyde oldukları söylenemez. Alana yönelik olarak az düzeyde; Eğitim Araştırmaları Dergisinin yüzde 2,01 oranıyla 3 makale, Eğitim Yönetimi Dergisinin yüzde 2,90 oranla 6 makale, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinin yüzde 5 oranla 3 makale, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinin yüzde 3,54 oranla 7 makaleye yer verdiği görülmektedir.

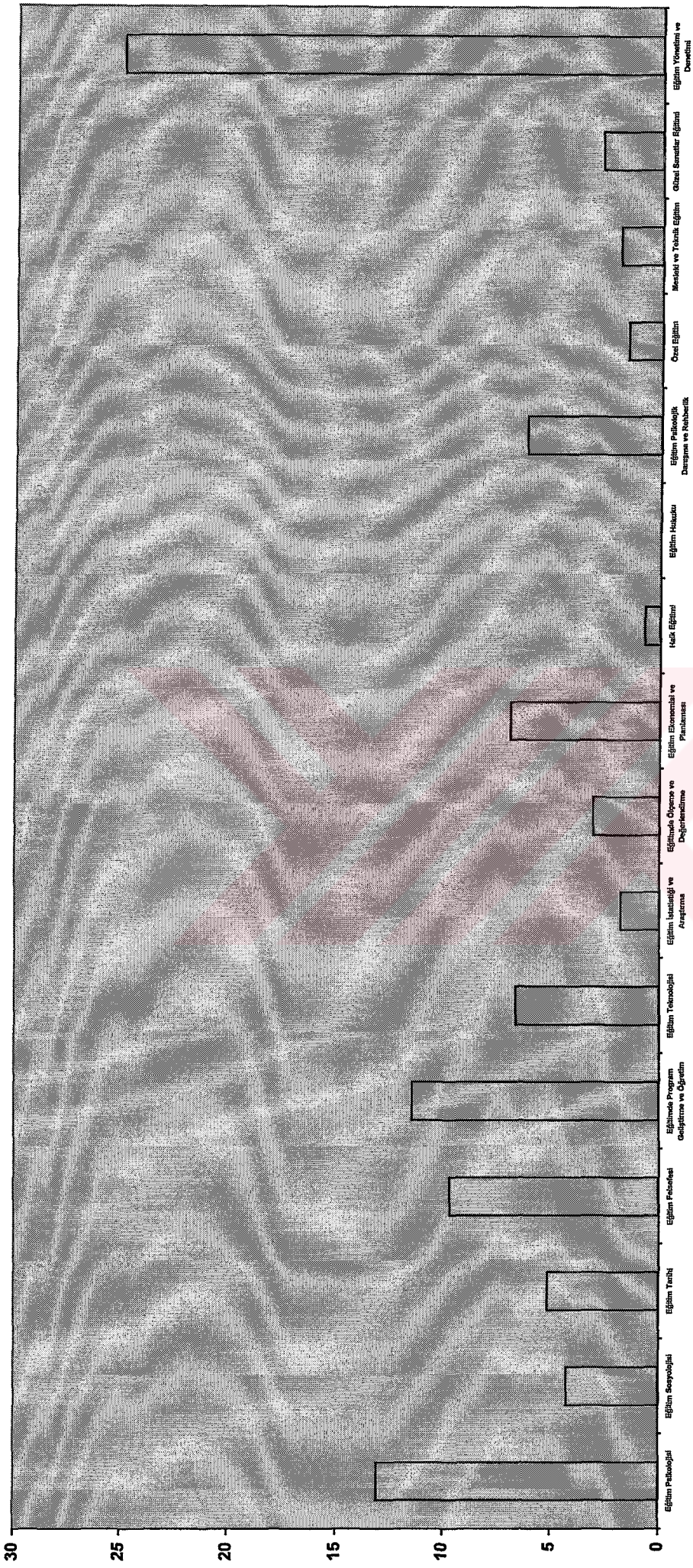
Özel Eğitim alanına yönelik yüzde 1,55 oranla 35 makale yayımlandığı görülmektedir. Türkiye’de yaklaşık 7 milyon civarında özürlü insan yaşamaktadır. Özürliülerin özürleri çeşitlilik göstermektedir. Rakamın küçümsenmeyecek düzeyde oluşu, özürliülerin çeşitliliği büyük problemler ve sıkıntıların varlığının da delilidir. Durum böyle iken ve eğitim sistemimizin

ihtiyaçlarına paralel olarak gelişme ve ayrışmalar gösteren Eğitim Bilimleri alanından biri olarak Özel Eğitim alanına yönelik olarak ilginin düşük düzeyde olduğu görölmektedir. Alana yönelik olarak en fazla Milli Eğitim Dergisinde yüzde 6,44 oranla 19 makaleye yer verildiği görölmektedir. Alana uzak bir konumda olmamasına karşın Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde alana yönelik makaleye yer verilmediği görölmektedir. Yine Eğitim Yönetimi Dergisinde alana yönelik makaleye yer verilmediği görölmektedir. Alana yönelik olarak Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 2,01 oranla 3 makaleye, Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 0,43 oranla 1 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 0,46 oranla 2 makaleye, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 3,33 oranla 2 makaleye, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 0,51 oranla 1 makaleye, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde yüzde 1,49 oranla 3 makaleye, Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 0,93 oranla 4 makaleye yer verildiği görölmektedir. Bu oranlar Özel Eğitim alanına yönelik olarak yazarlarımızın ilgilerinin düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Mesleki ve Teknik Eğitim alanına yönelik yüzde 1,90 oranla 43 makale yayımlandığı görölmektedir. Orandan da anlaşılacağı üzere alana yönelik ilginin düşük seviyede olduğu görölmektedir. Alana yönelik olarak Eğitim Araştırmaları Dergisinde ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde makalelere yer verilmediği, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 1,67 oranla 1 makaleye, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde yüzde 0,99 oranla 2 makaleye, Eğitim ve Bilim Dergisinde yüzde 0,86 oranla 2 makaleye, Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 1,45 oranla 3 makaleye, Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 0,93 oranla 4 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 1,39 oranla 6 makaleye yer verildiği görölmektedir. Bu oranlar sanayi toplumuna geçişte önemli bir yer tutan ve eğitimin iş

görülerinden olan bireyi hayata hazırlama ve bireylere meslek kazandırma özelliklerini içeren bu bilim dalına yönelik ilgi düzeyinin çok düşük seviyede kaldığını göstermektedir. Ayrıca yazarın Mesleki ve Teknik Eğitim alanına yönelik yayın yapan bir süreli yayını araştırma örneğine dahil etmemesi, tüm makaleler içinde genel oranın düşük düzeyde kalması nedeni olabilir. Yalnızca Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 7,58 oranla 15 makaleye, Milli Eğitim Dergisinde yüzde 3,39 oranla 10 makaleye yer verildiği görülmekte olup, bu oranların dergilerin kendi makalelerine oranlarının yeter düzeyde olduğu söylenebilir.

Güzel Sanatlar Eğitimi alanına yönelik yüzde 2,74 oranla 62 makaleye yer verildiği görülmektedir. Bireylerin yaratıcılık güçlerini ortaya çıkarma amacı taşıyan Güzel sanatlar Eğitimi alanına yönelik olarak ta ilginin düşük düzeyde olduğu söylenebilir. Alana yönelik olarak Eğitim Yönetimi Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde makale yayımlanmadığı görülmektedir. Yine Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 0,67 oranla 1 makale, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yüzde 2,53 oranla 5 makale, yayımlandığı görülmektedir. Alana yönelik en çok Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 4,18 oranla 18 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 3,02 oranla 13 makaleye, Milli Eğitim Dergisinde yüzde 3,73 oranla 11 makaleye yer verildiği görülmektedir. Alana yönelik yayın yapan bir süreli yayının örneklem içine dahil edilmemesinin; alana yönelik yayımlanan makalelerin, tüm makalelere oranının düşüklüğünün nedeni olabilir. Ancak ayrı ele alınışlarında ortaya çıkan bulguların sonucunda yazarlarımızın ve süreli yayın kuruluşlarının ilgilerinin çok düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

Şekil 8. Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin eğitim bilimleri alt alanlarına göre yüzdelik dağılımları.

IV. Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum:

Araştırmanın IV. Alt Problemi; “Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin eğitim yönetimi ve denetimi ana bilim dalı konuları açısından dağılımı nedir?” olarak ifade edilmişti. Aşağıda bu alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Tablo 19: Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin eğitim yönetimi ve denetimi ana bilim dalında ele alınan konulara göre sayısal dağılımı

	Eğitim Araştırmalar	Eğitim ve Bilim	Eğitim Yönetimi	Milli Eğitim	Çağdaş Eğitim	Ankara Üniv. Eğt. Bil. Der.	Hacettepe Üniv. Eğt. Bil. Der.	Yaşadıkça Eğitim	Öğretmen Dünyası	Psikolojik Danışma ve Rehberlik	Toplam
Örgüt ve Yönetim	9	2	15	-	11	4	1	2	2	-	46
Okul Yönetimi ve Denetimi	6	4	12	13	21	2	2	10	21	1	92
Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi	-	-	3	7	4	-	-	-	8	-	22
Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama	3	1	12	-	3	2	-	2	-	-	23
Eğitim Örgütlerinde Liderlik	6	3	10	4	7	1	-	3	3	-	37
Eğitim Örgütlerinde Katımlı Yönetim	4	6	11	4	4	2	-	-	11	-	42
Eğitim Denetimi ve Sorunları	2	7	6	2	12	-	1	-	17	-	47
Eğitim Örgütlerinde Değişimin Yönetimi	3	6	13	4	13	-	-	3	6	-	48
Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Yönetimi	2	1	9	-	5	1	-	2	8	-	28
Toplam Kalite Yönetimi	5	4	12	9	11	-	2	6	6	-	55
Zaman Yönetimi	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	3
Sınıf Yönetimi	6	2	9	6	9	-	3	7	11	-	53
Stres Yönetimi	4	2	2	2	3	-	1	3	3	5	25
İnsan Kaynakları Yönetimi	1	1	2	20	6	-	1	3	10	-	44
Toplam	51	40	117	71	109	12	12	41	106	6	565

Tablo 19 incelendiğinde eğitim bilimleri alanına yönelik yayım yapan süreli yayınlarda eğitim yönetimi alanına yönelik yayımlanmış makaleler ve daha çok hangi alan konularına yönelik oldukları gösterilmektedir.

Tablo 19’da görüldüğü üzere Örgüt ve Yönetim konusunun diğer tüm konular içinde toplam 46 makale ve yüzde 8,14 oranına sahip olduğu görülmektedir. Eğitim yönetiminde örgütü, örgütsel davranış konularını, yönetim süreçlerini içeren genel konu olarak dikkate alındığında eğitim yönetiminde önemli bir konu başlığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu özellikler içermesi nedeni ile de çok sayıda makalenin bu konu üzerine yazılması doğaldır. Ancak süreli yayınların kendi makaleleri içindeki oranlarına bakıldığında konuya karşı ilginin değişik düzeylerde olduğu görülmektedir. Öyle ki Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde ve Milli Eğitim Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1 makaleye, Eğitim ve Bilim Dergisinde 2 makaleye, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde 2 makaleye, Öğretmen Dünyası Dergisinde 2 makaleye yer verildiği görülmektedir. Bu dergilerde alan konusuna karşı ilginin düşük olduğu görülmektedir. Örgüt ve yönetim konusuna en çok yer veren dergiler ve yayımladıkları makale sayıları ise; Eğitim Araştırmaları Dergisinde 9 makaleye, Eğitim Yönetimi Dergisinde 15 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde 11 makaleye yer verildiği görülmektedir.

Okul Yönetimi ve Denetimi konusuna yönelik yüzde 16,28 oranla 92 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim sisteminde okulun bulunması, yakın gelecekte de yer alacak olması, sistemin omurgası sayılan okul örgütüne; Okul Yönetimi ve Denetimi konusuna karşı ilginin yoğun olması

haliyle doğaldır. Süreli yayımlar ve yayımladıkları makaleler incelendiğinde tüm dergilerin alan konusu ile ilgili olarak yeter düzeyde olacak sayıda makaleye yer verdikleri görülmektedir.

Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi konusuna yönelik yüzde 3,89 oranla 22 makale yayımlandığı görülmektedir. Her ulus sahip oldukları ve geliştirme çabası içinde oldukları eğitim sistemlerinin bulunduğu durumu görmek çabası içindedir. Bu çaba kendi eğitim sistemleri ile diğer çağdaş ulusların kendilerinde oluşturdukları eğitim sistemlerin karşılaştırılmasıdır. Bu bağlamda Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi konusuna yönelik olarak yazarların ilgilerinin düşük seviyede kaldığı görülmektedir. Ayrıca süreli yayınlara ait bulgular incelendiğinde; Eğitim Araştırmaları Dergisinde ,Eğitim ve Bilim Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde ve Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi konusuna yönelik makalelere yer verilmediği görülmektedir. Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 13,64 oranla ve 3 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 18,18 oranla 4 makaleye, yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 31,81 oranla 8 makale, Milli Eğitim Dergisinde yüzde 36,36 oranla 7 makalenin yer aldığı görülmektedir.

Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama konusuna yönelik yüzde 4,27 oranla toplam 23 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim örgütlerinde yöneten-yönetilen ilişkilerinin incelenmesi, hipotezler ortaya konulması, deneysel yöntemlerle sınanması sonucunda öne sürülen kuramlar ve uygulamasına yönelik makale konuları olarak dikkate alındığında yeter düzeyde ilgi görmediği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok makalenin

dergiler içindeki dağılım oranlarına göre yüzde 52,17 oranla ve 12 makale ile Eğitim Yönetimi Dergisinde yayımlandığı görülmektedir. Buna karşın Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama konusuna yönelik olarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, Öğretmen Dünyası Dergisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Milli Eğitim Dergisinde makale yayımlanmadığı, Eğitim ve Bilim Dergisinde 1 makale, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde 2 makale, Çağdaş Eğitim ve Eğitim Araştırmaları Dergilerinde 3 makale yayımlandığı görülmektedir.

Eğitim Örgütlerinde Liderlik konusuna yönelik yüzde 6,55 oranla 37 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim Örgütlerinde Liderlik konusunun yazarlarca ilgi görmesi beklenen bir olgudur. Eğitimsel Lider; eğitim örgütlerinde yönetim süreçlerini en ideal biçimde işlevselleştirerek gerçekleştiren yönetici tanımlanmasından da anlaşılacağı üzere eğitim yöneticisi arayışlarının olduğu süreçte yazarlarımızca ilginin artarak devam etmesi beklenirken yeter düzeyde ilginin olduğu söylenemez. Süreli yayınlara ait makale verilerinin incelenmesinde; Eğitim Örgütlerinde Liderlik Konusuna makale olarak Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde yer verilmediği görülmektedir. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1 makaleye yer verilmiş olup, konu ile ilgili en çok Eğitim Araştırmaları Dergisinin yüzde 18,02 oranla 7 makale, Çağdaş Eğitim Dergisinin yüzde 18,02 oranla 7 makale, Eğitim Yönetimi Dergisinin yüzde 27,02 oranla 10 makaleye yer verdikleri görülmektedir.

Eğitim Örgütlerinde Katımlı Yönetim konusuna yönelik yüzde 7,43 oranla toplam 42 makaleye yer verildiği görülmektedir. Eğitim Yönetiminde

son yıllarda ön plana çıkan örgütsel öğrenme kavramına yönelik olarak Eğitim örgütlerinde performansın artırılmasında örgütsel öğrenmenin ve eğitim sürecinde etkilenen tüm bileşenlerin katılımını ön plana alan anlayışın kabul görmesi yazarlarımızın bu konu üzerine ilgilerinin yoğunlaşma nedeni olabilir. Süreli yayınlara ait makale verilerinin incelenmesinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği görülmektedir. Yine konu ile ilgili; Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 2 makaleye, Eğitim Araştırmaları Dergisinde, Milli Eğitim Dergisinde, Çağdaş Eğitim Dergisinde 4 makaleye yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Eğitim Yönetimi ve Öğretmen Dünyası Dergilerinde yüzde 26,19 oranla ve 11 makaleye yer verildiği görülmektedir.

Eğitim Denetimi ve Sorunları konusuna yönelik yüzde 8,32 oranla toplam 47 makaleye yer verildiği görülmektedir. Eğitim örgütlerinin belirlenen hedefler doğrultusunda mevzuata uygun olarak işlevselleştirme durumunun tespitine yönelik olarak eğitim yöneticileri veya eğitim deneticilerinin eğitim örgütünü denetlemeleri ve buna paralel olarak ortaya çıkan sorunlarını ele alan genel konu olarak yazarlarımızın ilgilerinin yoğun olduğu görülmektedir. Ancak yazar makalelerin daha çok mevzuattan kaynaklanan ve denetim sırasında karşılaşılan sorunlar üzerinde yoğunlaştığını gözlemlemiştir. Ayrıca süreli yayınlarda yer alma dağılımlarına bakıldığında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1 makaleye, Eğitim Araştırmaları Dergisi ve Milli Eğitim Dergisinde 2 makaleye yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 25,53 oranla 12 makale, Öğretmen

Dünyası Dergisinde yüzde 36,17 oranla 17 makale yayımlandığı görülmektedir.

Eğitim Örgütlerinde Değişmenin Yönetimi konusuna yönelik olarak toplam 48 makale yer verildiği ve yüzde 8,50 oranına sahip olduğu görülmektedir. İçinde bulunulan tüm eğitim kuruluşlarının değişim ya da akreditasyon sürecinde; Eğitim Örgütlerinde Değişmenin Yönetimi yazarlarca ilgi gören konular arasında yer almaktadır. Konunu süreli yayınlardaki dağılımına bakıldığında; Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği görülmektedir. Ayrıca Eğitim Araştırmaları Dergisinde, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde 3 makale yayımlandığı görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Eğitim Yönetimi Dergisi ve Çağdaş Eğitim Dergisinde yüzde 27,08 oranla 13 makaleye yer verildiği görülmektedir.

Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 4,96 oranla toplam 28 makale yayımlandığı görülmektedir. Tüm örgütlerde olduğu gibi eğitim örgütlerinde de kaçınılmaz olan ve eğitim örgütünü oluşturan bileşenlerin yaşadığı veya yaşayabileceği bir olgu olan Çatışma ve Yönetimi konusu önem arz eden konular arasında olmasına karşın yazarlarımızın ilgilerinin düşük olduğu görülmektedir. Bulgular incelendiğinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde, Milli Eğitim Dergisinde Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Yönetimi konusuna yönelik makalelere yer verilmediği, Eğitim ve Bilim Dergisi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1 makaleye yer verildiği, Eğitim Araştırmaları Dergisi, Yaşadıkça

Eğitim Dergisinde 2 makaleye yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 32,14 oranla 9 makale, ğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 28,57 oranla 8 makalenin yayımlandığı görülmektedir.

Toplam Kalite Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 9,73 oranla toplam 55 makale yayımlandığı görülmektedir. Okul Yönetimi ve Denetimi konusundan sonra en çok makalenin Toplam Kalite Yönetimi konusuna yönelik olarak yazıldığı görülmektedir. İlginin yoğunluğuna tüm eğitimcilerde eğitimde kalite arayışlarının olması temel etken olabilir. Konu ile ilgili bulgular incelendiğinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 2 makaleye yer verildiği, en çok makalenin ise 11 makale ve yüzde 20 oranıyla ağdaş Eğitim Dergisinde, 12 makale ve yüzde 21,82 oranıyla Eğitim Yönetimi Dergisinde yayımlandığı görülmektedir.

Zaman Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 0,53 oranla toplam 3 makale yayımlandığı görülmektedir. Zaman Yönetimi konusu yazarlarımızca yakın tarihte ele alındığından, yeter düzeyde ilgi görmemiş olabilir. Süreli yayınlara ait veriler incelendiğinde yalnızca Eğitim ve Bilim Dergisinde, Eğitim Yönetimi Dergisinde, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1'er makaleye yer verildiği görülmektedir.

Sınıf Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 9,38 oranla toplam 53 makale yayımlandığı görülmektedir. Sınıf Yönetimi konusu Eğitim Yönetimi

alanında yoğun ilgi gören konular arasında yer almaktadır. Eğitim Yönetiminde eğitimi etkin kılmada sınıf yönetiminin önemi büyüktür. Konu ile ilgili bulgulara bakıldığında Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde Sınıf yönetimi konusuna yer verilmediği , Eğitim ve Bilim Dergisinde 2 makaleye, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 3 makaleye yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok Öğretmen Dünyası Dergisinde yüzde 20,76 oranıyla 11 makaleye, Çağdaş Eğitim Dergisi ve Eğitim Yönetimi Dergisinde yüzde 16,98 oranıyla 9 makaleye yer verildiği görülmektedir.

Stres Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 4,92 oranla toplam 25 makale yayımlandığı görülmektedir. Eğitim örgütlerinde gerek yöneticiler, gerek iş görenler, gerekse öğrenciler; konularını gereği belli düzeyde olumlu ve olumsuz stres yaşamaktadır. Yaşanan stresin yönetimine ilişkin yeter düzeyde ilgi görmesi ve konu ile ilgili çok sayıda araştırma- uygulama çalışmaları yapılması beklenirken, bu ilginin düşük düzeyde kaldığı görülmektedir. Konu ile ilgili bulgular incelendiğinde konu ile ilgili olarak Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde makale yayımlanmadığı Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1 makaleye, Eğitim ve Bilim Dergisinde, Eğitim Yönetimi Dergisinde, Milli Eğitim Dergisinde 2'er makaleye yer verildiği görülmektedir. Stres Yönetimi konusuna yönelik olarak en çok Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde yüzde 20 oranla 5 makale, Eğitim Araştırmaları Dergisinde yüzde 16 oranla 4 makaleye yer verildiği görülmektedir.

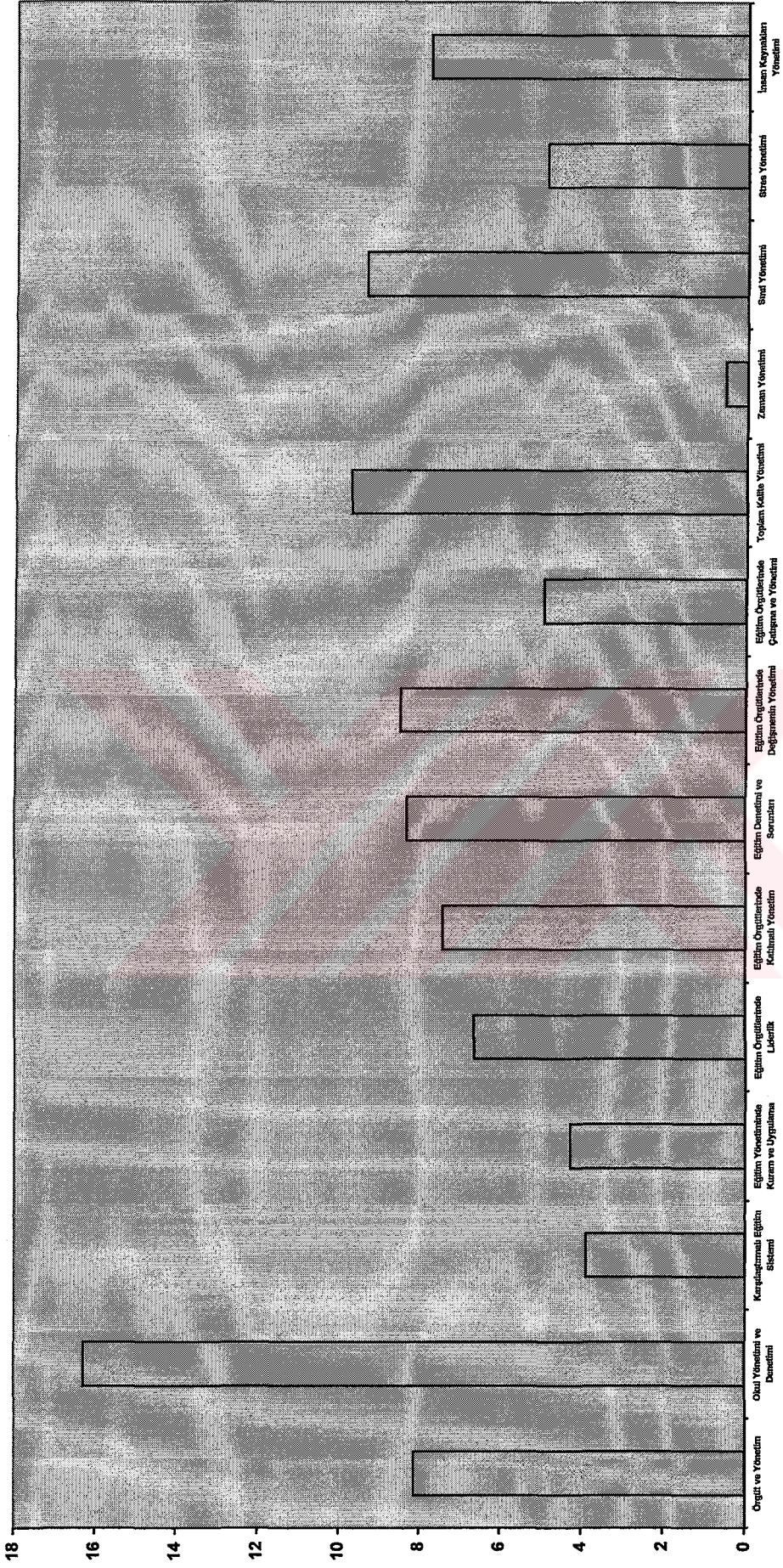
İnsan Kaynakları Yönetimi konusuna yönelik olarak yüzde 7,79 oranla toplam 44 makale yayımlandığı görülmektedir. İnsan Kaynakları Yönetimi

konusu önemli bir yere sahiptir. Öyle ki örgütün eleman ihtiyacının belirlenmesi ve karşılanması, örgüt içinde yatay ve dikey hareketlerin yönetilmesi, eğitim iş görenlerinin hizmet içi eğitimlerle günün koşullarına yönelik iş içinde yetiştirilmeleri gibi. Bu olgudan hareketle yazarlarımızın ilgilerinin İnsan Kaynakları Yönetimi konusu üzerinde de yoğun olması beklenir. Ayrıca konu ile ilgili bulgular incelendiğinde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisinde, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde konu ile ilgili makalelere yer verilmediği, Eğitim ve Bilim Dergisi ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisinde 1'er makaleye, Eğitim Yönetimi Dergisinde 2 makaleye, Yaşadıkça Eğitim Dergisinde 3 makaleye yer verildiği görülmektedir. Konu ile ilgili en çok makalenin yüzde 45,46 oranla ve 20 makale ile Milli Eğitim Dergisinde yayımlandığı görülmektedir.

V. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın V. Alt Problemi; “Eğitim bilimleri alanlarında yayımlanan seçilmiş süreli yayınlarda yer alan makalelerin bilimsel bir makalede yer alması gereken bölümler açısından dağılımı nedir?” olarak ifade edilmişti. Aşağıda bu alt probleme ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Gerek araştırma-olgu sunumu, gerekse tarama-değerlendirme makalelerinde ortak olarak bulunması gereken bölümlere ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır.

Şekil 9. Eğitim yönetimi alanlarında yayımlanan süreli yayınlardaki makalelerin eğitim yönetimi ve denetimi ana bilim dalında ele alınan konularına göre yüzdeler dağılımları.

Tablo 20 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde başlık ve özetin bulunma durumu

	N	%
Başlık ve özet var	1224	54,11
Başlık var, özet yok	1038	45,89
Toplam	2262	

Her makalenin doğal olarak başlığı vardır. Makalelerin içeriği hakkında ön bilgi içermesi özelliği ile dikkat edildiğinde 1224 makalede başlık ve özet bulunduğu ve yüzde 54,11 oranına sahip olduğu, 1038 makalede yalnızca başlığın bulunduğu ve yüzde 45,89 oranına sahip olduğu görülmektedir.

Sadece başlığı bulunan makaleler, süreli yayınlarda ya hakemli olmadan önce yayımlandığı, ya da hakem veya danışma kurulları bulunmayan süreli yayınlarda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 21 : Seçiliş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerdeki başlık ve özetin dili durumu

	N	%
Sadece Türkçe başlık ve özet var	1755	77,59
Türkçe ve İngilizce başlık ve özet var	497	21,97
Türkçe ve Almanca başlık ve özet ar	10	0,44
Toplam	2262	

Tablo 21 incelendiğinde yayımlanan makalelerdeki başlık ve özetin dili yüzde 77,59'unun sadece Türkçe, yüzde 21,97'sinin Türkçe ve İngilizce, yüzde 0,44'ünün Türkçe ve Almanca olarak yayımlandığı gözlemlenmiştir. Yayımlanan makaleler oranlarına dikkat edildiğinde yazarlarımızın büyük çoğunluğu makalelerin yalnızca ulusal düzeyde izleneceği düşüncesiyle sadece Türkçe Başlık ve Özet yazımı gerçekleştirmiş olabilir. Oysa ki makalelerin elektronik ortamda yayımlanma durumları da dikkate alındığında makalelerin uluslararası ilgi görebileceği göz ardı edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerdeki özetin yapılandırılma durumu

	n	%
Yapılandırılmış özet	1036	84,64
Yapılandırılmamış özet	188	15,36
Toplam	1224	

Tablo 22 incelendiğinde makalelerin içeriğini ortaya koyan özet sayısının 1036 adet olduğu ve 84,64 yüzdelerik orana sahip olduğu, yapılandırılmadan yayımlanan makale özetlerinin sayısının 188 adet olduğu ve 15,36 yüzdelerik orana sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 23 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde anahtar kelime bulunma durumu

	n	%
Anahtar kelime var	484	21,40
Anahtar kelime yok	1778	78,60
Toplam	2262	

Makalelerin internet ortamında arandığında, rahatça bulunabilmeleri açısından anahtar kelime bulundurma durumları incelendiğinde; yüzde 21,40 oranla 484 makalede anahtar kelime bulunduğu, yüzde 78,60 oranla 1778 makalede anahtar kelime bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 24 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde problem cümlesinin oluşturulma durumu

	N	%
Problem cümlesi oluşturulmuş	1594	70,47
Problem cümlesi oluşturulmamış	668	29,53
Toplam	2262	

Yayımlanan makalelerde problem durumunun genelde ayrı bir bölüm olarak yer almadığı gözlemlenmiş olup, yüzde 70,47 oranla 1594 makalede problem cümlesi oluşturulmadığı, yüzde 29,53 oranla 668 makalede problem cümlesi oluşturulmadığı görülmektedir.

Tablo 25 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde tartışma (Yorum) bölümünün yer alma durumu

	N	%
Tartışma var	1197	52,92
Tartışma yok	1065	47,08
Toplam	2262	

Tablo 25 incelendiğinde yüzde 52,92 oranla 1197 makalede tartışma bölümünün bulunduğu, yüzde 47,08 oranla 1065 makalede tartışma bölümünün bulunmadığı görülmektedir. Araştırma-olgu sunumu makalelerinde tartışma bölümü yorum başlığıyla yer almış olup, daha çok tarama-değerlendirme makalelerinde tartışma bölümüne yer verilmediği gözlemlenmektedir.

Tablo 26: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde sonuç bölümünün yer alma durumu

	N	%
Sonuç var	1144	50,57
Sonuç yok	1118	49,43
Toplam	2262	

Yayımlanan makaleler içinde yüzde 50,57 oranla 1144 makalede sonuç bölümünün yer aldığı, yüzde 49,43 oranla 1118 makalede sonuç bölümünün yer almadığı görülmektedir.

Tablo 27: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan makalelerde öneriler bölümünün yer alma durumu

	N	%
Öneriler var	817	36,12
Öneriler yok	1445	63,88
Toplam	2262	

Yayımlanan makaleler içinde, yüzde 36,12 oranla 817 makalede öneriler bölümünün yer aldığı, yüzde 63,88 oranla 1445 makalede öneriler bölümünün yer almadığı görülmektedir.

Yalnızca araştırma–olgu sunumu makalelerinde yer alan bölümlerin irdelenmesi aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 28 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde amaç bölümünün yer alma durumu

	n	%
Amaç belirtilmiş	652	94,49
Amaç belirtilmemiş	10	1,45
Amaç kısmen belirtilmiş	28	4,06
Toplam	690	

Yayımlanan toplam 690 araştırma–olgu sunumu makalesi içinde, yüzde 94,49 oranla 652 makalede amaç belirtildiği, yüzde 1,45 oranla 10

makalede amaç belirtilmediği, yüzde 4,06 oranla 28 makalede ise amacın kısmen belirtildiği görülmektedir.

Tablo 29 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde yöntemin yapılandırılma durumu

	n	%
Araştırma yöntemi yapılandırılarak tanıtılmış	629	91,16
Araştırma yöntemi yapılandırılarak tanıtılmamış	52	7,54
Araştırma yönetimi kısmen yapılandırılmış	9	1,30
Toplam	690	

Tablo 29 incelendiğinde yöntem bölümünün yüzde 91,16 oranla 629 makalede yapılandırılarak tanıtılmış olduğu, yüzde 7,54 oranla 52 makalede yapılandırılarak tanıtılmamış olduğu, yüzde 1,30 oranla 9 makalede kısmen yapılandırılarak tanıtılmış olduğu görülmektedir.

Tablo 30 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde yöntemin türü durumu

	n	%
Betimsel tarama	532	77,10
Deneysel	134	19,42
Tarihsel	24	3,48
Toplam	690	

Araştırma-olgu sunumu makalelerinde araştırma yöntemlerinin yüzde 77,10'unun betimsel tarama, yüzde 19,42'sinin deneysel, yüzde 3,48'inin tarihsel oldukları görülmektedir.

Tablo 31 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde sayılılar bölümünün yer alma durumu

	n	%
Sayıltı var	78	11,30
Sayıltı yok	612	88,70
Toplam	690	

Tablo 31 incelendiğinde yayımlanan makalelerde yüzde 11,30'unda sayılılar bölümün bulunduğu, yüzde 88,70'inde sayılılar bölümün bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 32: Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma-olgu sunumu makalelerinde sınırlılıklar bölümünün yer alma durumu

	n	%
Sınırlılıklar belirtilmiş	571	82,75
Sınırlılıklar belirtilmemiş	119	17,25
Toplam	690	

Yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde yüzde 82,75’inde sınırlılıkların belirtildiği, yüzde 17,25’inde sınırlılıklar bölümünün belirtilmediği görülmektedir.

Tablo 33 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde denenceler ve soru cümlelerinin oluşturulma durumu

	n	%
Denenceler ve soru cümlesi oluşturulmuş	273	39,57
Denenceler ve soru cümlesi oluşturulmamış	417	60,43
Toplam	690	

Tablo 33 incelendiğinde makalelerde denenceler ve soru cümlelerinin yer aldığı makale sayısı oranının yüzde 39,57 olduğu, yüzde 60,43 oranında denenceler ve soru cümlelerinin yer almadığı görülmektedir.

Tablo 34 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde bulguların bulunma durumu

	n	%
Bulgular verilmiş	669	96,96
Bulgular verilmemiş	21	3,04
Toplam	690	

Araştırma–olgu sunumu makalelerinin yüzde 96,96’sında bulguların yer aldığı, yüzde 3,04 oranında ise bulguların yer almadığı görülmektedir.

Tablo 35 : Seçilmiş süreli yayınlarda yayımlanan araştırma–olgu sunumu makalelerinde istatistiksel anlamlılıktan söz edilme durumu

	N	%
İstatistiksel anlamlılıktan söz edilmiş	460	66,67
İstatistiksel anlamlılıktan söz edilmemiş	158	22,90
İstatistiksel anlamlılıktan kısmen söz edilmiş	72	10,43
Toplam	697	

Tablo 35 incelendiğinde yayımlanan makalelerin yüzde 66,67'sinde istatistiksel anlamlılıktan söz edildiği, yüzde 22,90'ında istatistiksel anlamlılıktan söz edilmediği, yüzde 10,43'ünde kısmen söz edildiği görülmektedir.

Yayımlanan makalelerin genelinde bulunması gereken bölümler irdelendiğinde yüzde 29,53'ünde problem cümlesinin oluşturulmadığı görülmektedir. Oysa ki her makalede problem durumu ayrı bir bölüm olarak ele alınmasa dahi problem cümlesinin vurgulanması ; makalenin niçin ele alındığının kavranmasına yardımcı olmaktadır. Yazar makaleyi niçin yazdığını bir şekilde ortaya koymasa okuyucuya vermek istediği mesaj veya okuyucunun yakalayabileceği yorum ne kadar sağlıklı olacağı ortadadır.

Bilimsel makale yazımında olmazsa olmaz bölümlerden olan sonuç bölümüyle ilgili Tablo 26 incelendiğinde makalelerin yüzde 49,43'ünde sonuç bölümünün bulunmadığı görülmektedir. Yazarlarımızın makalelerine bir standart getirme kaygıları bulunmadığı izlenimi çıkarılabilir. Ancak

yazarlarımızın değişik kurumlarda görev almaları ve süreli yayınlardan bazılarının hakem veya danışma kurulu oluşturmadıklarından yayımlanacak makalelerde ele alınan konu yeterli görülerek nitelik kısmı göz ardı edilmiş olunabilir. Benzer düşünceler öneriler bölümünün ilgi görmemesi içinde söylenilebilir.

Tartışma bölümü, yazarın makalede konu ile ilgili kendi yorumları olduğundan önemli bir bölümdür. Ancak Tartışma bölümüne yüzde 52,92 oranında yer verildiği görülmektedir. Her yazar kendi makalesinde elde ettiği bulguları yorumlayarak tartışmaya açmayabilir. Ancak okuyucuda farklı izlenimler bırakması ve farklı düşüncelerin ortaya çıkmasında etkisi olabileceği düşünüldüğünde yüzde 47,08 oranında tercihin Tartışma bölümüne yer vermemesi yönünde olması, yazarlarımızın tartışma bölümünü pek önemsememesi veya tartışma ortamından uzak durduğu izlenimini bırakmaktadır.

Araştırma-olgu sunumu makalelerinde yazarlarımızın İMRAD ilkesi formatlarına uygun çalışma yapmaları beklenir. Tablo 28 ve Tablo 29 incelendiğinde yazarlarımızın yüzde 94,49 oranında amaç bölümüne yer vererek amaçlarını belirtmiş oldukları görülmektedir. Oysa tüm makalelerde araştırmanın amacı açık ve anlaşılır biçimde yer alması beklenir.

Yazarlarımızın yüzde 91,16 oranında yöntem bölümünü yapılandırarak tanıttıkları görülmektedir. Yazarlarımız yöntem bölümünü yapılandırarak tanıtımları ile çalışmalarını nasıl yaptıklarını ortaya koymaktadır. Yazarlarımızın makalelerini yayınlama amacı, yaptığı çalışmaları

okuyucularla paylaşma olacağına göre tüm yazarlarımızdan araştırma-olgu sunumu makalelerinde yöntem bölümünü detaylandırarak ayrıntılı olarak göstermeleri beklenir.

Yazarlarımızın makalelerinde Sınırlılıklar bölümüne yüzde 82,75 oranında Bulgular bölümüne yüzde 96,96 oranında, yer verdikleri görülmektedir. Yazar Sınırlılıklar bölümüne yer vermesi ile yazarın çalışmasının benzeri yapılmak istendiğinde kısıtlayıcıların bilinmesi çalışmayı yapacak olana büyük kolaylık sağlayacaktır. Aynı Şekilde yazarın bulgulara yer vermesi ve yorum yapması, okuyucularında bulguları görmeleri ve bulgular üzerinde yorum yapmasına imkan verecektir. Bu bölümlerinde aynı Şekilde tüm makalelerde yer alması gereklidir.

Yine makalelerde İstatistiksel Anlamlılık bölümünün yer alma durumu yüzde 66 , 67 oranında kaldığı görülmektedir. Okuyucu makalenin alt amaçlarına yönelik yargıda bulunmak için doğal olarak bulgular bölümünde İstatistiki bilgilere ve doğal olarak İstatistiksel Anlamlılık yönünden yazarın yorumlarını görmek isteyecektir.

Tablo 36: Eğitim Bilimleri Alanına Yönelik Yayımlanan Makalelerde Yer Alan Bölümlerin Toplu Değerlendirilmesi

* Bu soruda seçenek yoktur.

Bölüm Başlık, Özet Kelimeler	Soru	Evet		Hayır		Kısmen		Toplam	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Giriş	Başlık ve özet var mı ?	1224	54.11	1038	45.89	*	*	2262	100.0
	Yapılandırılmış özet mi ?	1036	84.64	188	15.36	*	*	1224	100.0
	Anahtar kelimeler var mı ?	484	21.40	1778	78.60	*	*	2262	100.0
Bulgular	Problem cümlesi oluşturulmuş mu ?	1594	70.47	668	29.53	*	*	2262	100.0
	Amaç belirtilmiş mi ?	652	94.49	10	1.45	28	4.06	690	100.0
	Denenceler ve soru cümlesi oluşturulmuş mu ?	273	39.57	417	60.43	*	*	690	100.0
	Sayıtlar var mı ?	78	11.30	612	88.70	*	*	690	100.0
	Sınırlılıklar var mı ?	571	82.75	119	17.25	*	*	690	100.0
Sonuç, Tartışma, Öneriler	Araştırma yöntemini yapılandırarak tanıtmış mı ?	629	91.16	52	7.54	9	1.30	690	100.0
	Bulgular verilmiş mi ?	669	96.96	21	3.04	*	*	690	100.0
	İstatistiksel anlamlılıktan söz edilmiş mi ?	460	66.67	158	22.90	72	10.43	690	100.0
Sonuç, Tartışma, Öneriler	Yorum var mı ?	643	93.19	47	6.81	*	*	690	100.0
	Tartışma var mı ?	554	24.49	1708	75.51	*	*	2262	100.0
	Sonuç var mı ?	1144	50.57	1118	49.43	*	*	2262	100.0
Sonuç, Tartışma, Öneriler	Öneriler var mı ?	817	36.12	1445	63.88	*	*	2262	100.0

IV. SONUÇ

1- I. Alt probleme yönelik sonuçlar:

Eğitim bilimleri alanında yayımlanan seçilmiş sŸreli yayınlarda yer alan makalelerin tŸrŸ bakımından daha çok tarama-değerlendirme makalelerine yŸnelik yoğunlaşma gŸrŸlmektedir. Araştırma-olgu sunumu tŸrŸnden çalışmalara daha fazla yer verilmesi gerekir.

2- II. Alt probleme yŸnelik sonuçlar:

Yayımlanan makalelerin yazım dili TŸrke olanların oranı yŸzde 95,62'dir. Ancak İngilizce ve Almanca olarak yazılmış makalelere de yer verilmiştir. Aynı zamanda yŸzde 64,01 oranında yayımlanan makalelerin veri tabanları hakkında bilgiye yer verilmemiştir.

Araştırmacıların yŸzde 82,67'sinin tek başlarına makale çalışmaları yaptıkları gŸrŸlmektedir. Grup halinde çalışma alışkanlıklarının gelişmediği gŸrŸlmektedir. Yazarların cinsiyetlerinin dağılımına bakıldığında erkek yazarların çalışmalarının daha fazla olduğu gŸrŸlmektedir.

Yazarların çalıştıkları kurumlara dağılımı açısından bakıldığında, yazarların yŸzde 73,79'nun Devlet Ÿniversitelerinde çalıştıkları gŸrŸlmektedir. Ŗzel Ÿniversiteler ve Ŗzel Okullarda alışan eğitimcilerin Eğitim Bilimlerine katkıları çok az dŸzeyde kalmıştır.

Unvanları açısından yazarların dağılımına bakıldığında en fazla makalenin Yardımcı Doçent Doktor unvanlı yazarlar ile Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi, Okutman unvanlı yazarlar tarafından yazıldığı görülmüştür. Müfettiş unvanlı yazarlar ile Uzman unvanlı yazarların ise düşük seviyede kalmıştır.

3- III. Alt probleme yönelik sonuçlar:

a) Eğitim Bilimleri alanları bilim entelektüellerimizin özgün çalışmaları ile yaygınlaşacağı açıktır. Ancak Güzel Sanatlar Eğitimi, Mesleki ve Teknik Eğitim, Özel Eğitim, Halk Eğitimi, Eğitim Hukuku alanları ihmal edilen alanlar olmuşlardır.

b) Ülkemizdeki Eğitim Bilimleri alanları genelde Türk Eğitim Sisteminin ihtiyaçlarından doğarak şekillendiği görülmektedir. Bu durum göz önüne alındığında her alana yönelik yeter derecede araştırmacı ile yeter derecede özgün çalışmaya ihtiyaç vardır.

c) Yayımlanan makalelerde Eğitim Bilimleri alanına yönelik çalışmalardan yazarlarımız var olan durumun tespitine yönelik çalışmalara daha fazla yer verdikleri görülmektedir. Çözümler yönünde nasılların bulunmaya çalışması ihmal edilmektedir.

4 – IV. Alt probleme yönelik sonuçlar:

Eğitim Yönetimi alanına yönelik yazılan makalelerin konu özellikleri incelendiğinde Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve yönetimi, Stres Yönetimi, Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi, Eğitim Yönetiminde Kuram Uygulama konuları diğer ele alınan konular önemli ve dikkate değer konulardır. Ancak yazarlarımız bu konulara yönelik yeterli çalışma yapılmamıştır.

5- V. Alt probleme yönelik sonuçlar:

a) Yazarlarımız makalelerine başlık, özet, anahtar kelimeler yazarken bilimsel bilgilerin evrensel oluşu özelliğini göz ardı etmektedirler. Bu makalelerin elektronik veri ortamlarına taşındığında bu makalelere ulaşmanın yalnızca ulusal düzeyde olmayacağı, bilgilerin uluslar arası düzeye taşınacağı unutulmamalıdır.

b) Her makalenin giriş bölümünde problem durumunun vurgulanması gerekmektedir. Oysa ki yüzde 29,53 oranında makalelerde bu durum göz ardı edilmiştir.

c) Makalelerde Tartışma bölümü yüzde 47,08, sonuç bölümü yüzde 49,43, Öneriler bölümü yüzde 63,88 oranında ihmal edilmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında, hakem veya danışma kurulları oluşturulmamış dergilerdeki makalelerin payı büyüktür.

ç) Araştırma-olgu sunumu makalelerinde yazarlarımızın İMRAD ilkesine genelde uydukları görülmektedir. Ancak makalelerde Denenceler ve Soru Cümlelerine düşük oranda yer verdikleri görülmektedir.

Öneriler

Yazar çalışma boyunca Eğitim Bilimleri alanına yönelik yayımlanan makaleleri konu, içerik ve niceliksel durumlarının tespitini yapmaya çalışmış olup, gerek niceliksel tespit, gerekse nitelik yönünde yapılan tespit bir çok eksiklikler ve olumsuzluklar ortaya koymuştur. Bu durum karşısında şu öneriler getirilebilir.

1- Eğitim bilimleri alanına yönelik yayın faaliyetleri içinde olan bir çok yayın kuruluşu vardır. Bu yayın kuruluşları yayın hayatını kendilerine gönderilen araştırma olgu sunumu, tarama-değerlendirme, çeviri makaleleri ile sürdürmektedir. Yayın kuruluşları kendilerine gönderilen makaleleri bünyelerinde oluşturdukları hakem kurulları, danışma kurulları, yayın kurullarında değerlendirerek yayımlamaktadırlar. Bu kurulların seçiciliklerinde nitelik durumuna özen göstermeleri gerekir. Ayrıca özellikle herhangi bir alana yönelik olarak yayın yapmayan dergilerin ihmal edilen eğitim bilimleri alanlarına yönelik çalışmalara daha fazla yer vermeleri faydalı olacaktır.

2- Yazarların kendi yazdıkları makalelerin temel amacı yaptıkları araştırma tarama-değerlendirmede bulunmaları ve bunu tüm ilgilenenlerle paylaşma olduğuna göre bulgularını ve düşüncelerini belli standartları

gözeterek yazmaları, okuyuculara makaleleri daha kolay anlamaları ve benzer çalışmalar yapmalarına olanak sağlanacaktır.

3- Araştırmacıların daha çok tek başlarına çalışmalar yaptıkları görülmektedir. Grup çalışmalarında gerek çalışmaların kolaylaşacağı, gerekse değişik özgün fikir ve yorumların ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır.

4- Eğitim Bilimlerinde belirlenen tüm alanlara yönelik çalışmalara ihtiyaç vardır. Bir vücutta bazı organların gelişimlerinin cılız kalması nasıl ki vücut dengelenimini bozarsa, bazı alanların ihmal edilmesi Eğitim Bilimlerinin sağlıklı gelişimine engel olacaktır.

5- Eğitim Yönetimi alanına yönelik yapılacak çalışmalarda yeni eğitim sistemi arayışları içinde olduğumuz bu dönemde, her değişim aşamasında eğitim örgütlerini bu değişime hazırlamada, yönetim süreçlerini geliştirilen yeni sisteme adapte etme ve işlevselleştirme amacıyla yeni çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Yazarlarımızın bu alan konuları ve yeni geliştirilecek alan konularına yönelik çalışmaların devamına ihtiyaç vardır.

6- Okuyucu makalenin başlığını ve yapılandırılmış özetini okuyarak karar vermektedir. Yapılandırılmış özet okura, araştırmanın içeriğini belirlemesine ve kendi ilgi alanıyla ilişkisini saptamasına yardımcı olacağından önemlidir. Bu nedenle her makalede başlık ve yapılandırılmış özete yer verilmesinde fayda vardır.

7- Okuyucuların yabancı uluslardan da olabileceği düşünceyle yabancı dilde başlık, özet anahtar kelimelere daha çok yer verilmesi uygun olacaktır.

8- Araştırma – Olgu sunumu makalelerinin omurgası amaç ve alt amaçlardır. Alt amaçların makalelerde az yer alması, okuyucuya neyin cevabını aradığını bilmeden makaleyi okuyup yorumlama çabasına girmesine sebep olacaktır. Bu da okuyucuyu zorlayıp sıkacaktır. Alt amaçlar olarak gerek soru-cümleleri, gerekse denenceler her araştırma-olgu sunumu makalesinde yer verilmesine yazarlarımızın ilgisi beklenir.

9- Tartışma ve Öneriler bölümlerinin önemi ortadadır. Önemli olduğu halde önemsenmeyen bölümler olarak yazarlarımızın ilgisinin artması en doğal beklentidir.

10- Nitelik boyutunda önemsenmeyen bir diğer bölüm olarak Sonuç bölümü yazarın son sözleri olması nedeniyle bulunmak zorundadır. Tüm yazarları bu hususu önemsemeleri beklenir.

11- Her makalede okuyucu yazardan daha fazla bilgi veya fikir isteme durumunda yazarla irtibat sağlanmasına olanak verebilecek yazışma adresi bulunmasında fayda vardır.

KAYNAKÇA

Alkan, Cevat. Eğitim Teknolojisi. Anı Yayıncılık, Ankara: 1998, s. 13-23.

Alkan, Cevat. Eğitim Felsefesi. Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa:1983, s.

4

Alkan, Cevat; Doğan, Hıfzı; Sezgin, S.İlhan; Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları. Alkim Yayınevi, İstanbul: 1998, s. 2-13.

Aslan, Battal. "Eğitim Araştırmaları." Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997, s.323-324.

Artut, Kazım. Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri. Anı Yayıncılık, Ankara: 2002, s. 98

Ataman, Ayşegül. "Özel Eğitim." Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997, s.209-210.

Aydın, Mustafa. Eğitim Yönetimi. Hatiboğlu Yayınevi, Ankara: 2000.

Başaran, İ. Ethem. Eğitim Giriş. Yargıcı Matbaası, Ankara: 1996, s.186-193.

Başaran, İ. Ethem. Eğitim Psikolojisi. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1994, s. 19

Başaran, İ. Ethem. Eğitim Yönetimi. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1983, s.12-25.

Balcı, Baytekin; Boydaş, Nihat. “Güzel Sanatlar Eğitimi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997, s. 167-173.

Bilhan, Saffet. Eğitim Felsefesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No:164. Ankara: 1991, s.40

Can, Gürhan. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Pegem Yayıncılık, Ankara:2002, s.5-21, 172-180.

Celkan, H.Yıldırım. Eğitim Sosyolojisi. Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum: 1989, s.12-13.

Çağlar, Doğan. Özel Eğitim. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara: 1987,

Çalık, Temel. “Eğitim Yönetimi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997.

Çelik, Vehbi. Okul Kültürü ve Yönetimi. Pegem A. Yayıncılık, Ankara: 2000.

Çelikkaya, Hasan. Fonksiyonel Eğitim Sosyolojisi. Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul: 1996, s.34-37.

Çilenti, Kamuran. Eğitim Teknolojisi ve Öğretim. Kadioğlu Matbaası, Ankara: 1998.

Day, Robert A. Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayımlanır? (Çeviren:Gülay Aşkar Altay). TÜBİTAK, Ankara:1996.

Değirmencioğlu, Coşkun. “Eğitim Felsefe İlişkisi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997, s.167-173.

Erden, Münire; Nurettin Edan. Eğitime Giriş. Alkim Yayınevi, İstanbul: 1998.

Erden, Münire. Eğitimde Program Geliştirme. Anı Yayıncılık, Ankara: 1998, s.4-5.

Ertürk, Selahatin. Eğitimde Program Geliştirme. Meteksan Yayınları,
Ankara: 1994 s. 13-14

Geray, Cevat. Halk Eğitimi. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara: 1978,
s.1-20.

Güleryüz, Hasan. Eğitim Programlarının Dili ve Yaratıcı Öğrenme. Pegem A.
Yayınevi, Ankara: 2000, s.6

Kaptan, Saim. Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Tekışık Baskı Ofset
Tesisleri, Ankara: 1993, s.46.

Karasar, Niyazi. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayın
Dağıtım, Ankara:
1999.

Karasar, Niyazi. Araştırmalarda Rapor Hazırlama. Nobel Yayın Dağıtım,
Ankara: 2000.

Kaya, Yahya Kemal. Eğitim Yönetimi. T.O.D.A.İ.E. Yayınları, Ankara:1984,
s.36-44

Kepçeoğlu, Muharrem. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Alkim Yayınevi,
İstanbul: 2001, s.13.

Korkmaz, Ayşe. “Eğitim Ekonomisi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi,
Ankara: 1997, s.79-85.

Korkmaz, Mehmet. “Eğitim Teknolojisi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi
Kitabevi Ankara: 1997, s.178-179.

Köklü, Nilgün; Büyüköztürk, Şener. İstatistiğe Giriş. Pegem Yayınevi,
Ankara: 2000.

Kuzgun, Yıldız. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Ö.S.Y.M. Yayınları,
Ankara: 1992, s.3

Mialaret, Gaston. Eğitim Bilimlerinin Epistemolojik ve Metodolojik
Temelleri. (Çeviren: Seçkin Özsoy). Ankara Üniversitesi Eğitim
Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt No: 32, 1-2; 317-330.1999.

I. Maarif Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Temmuz 1939.

II. Maarif Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Şubat 1943.

III. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Aralık 1946.

IV. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Ağustos 1949.

V. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Şubat 1953.

VI. Maarif Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Mart 1957.

VII. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Şubat 1962.

VIII. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Ekim 1970.

IX. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Temmuz 1974.

X. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Haziran 1981.

XI. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Haziran 1982.

XII. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Temmuz 1988.

XIII. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, Ankara, Ocak 1990.

XIV. Milli Eğitim Şurası, MEB Basımevi, İstanbul, Eylül 1993.

Öncü, Hüseyin. “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.” Eğitim Bilimine Giriş.
Gazi Kitabevi, Ankara: 1997, s.237-239.

Özçelik, İskender. Özel Eğitim Alanı ve Özürlü Olma Durumu. Fon
Matbaası, Ankara: s.19-87.

Özdemir, İbrahim Ethem. “Eğitim Psikoloji İlişkisi Eğitim Psikolojisi.”
Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997.

Özgüven, İ. Ethem. Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik.
PDREM Yayınları, Ankara: 2001, s.172-197

Saraçbaşı, Tülay; Kutsal, Alaattin. Betimsel İstatistik. Hacettepe Üniversitesi
Fen Fak. Yayınları, Ankara 1987.

Sezgin, S. İlhan. Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme. Nobel
Yayın Dağıtımı, Ankara: 2000, s.34-37.

Şeren, Mehmet. “Halk Eğitimi.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997 s.265-271.

Sönmez, Veysel. Eğitim Felsefesi. Adım Yayıncılık, Ankara: 1991.

Sunay, Hakan; Özbek, Oğuz. Çağdaş Eğitim Dergisinin Eğitim Bilimine Olan Katkısı Üzerine Bir İnceleme. Çağdaş Eğitim Dergisi, 23, 239, s. 22-26. Ankara:1998.

Tan, Hasan. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Alkim Yayınları, İstanbul:
1992. s.71-81.

Turan, Kemal. Mesleki Teknik Eğitimin Gelişmesi ve Mehmet Rüştü Uzel. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul: 1992, s.15-21.

Tertemiz, Neşe. “Eğitimde Program Geliştirme.” Eğitim Bilimine Giriş. Gazi Kitabevi, Ankara: 1997.

Tural, N. Kurul. Eğitim Finansmanı. Anı Yayıncılık, Ankara: 2002, s. 12-16

Ülgen, Gülten. Eğitim Psikolojisi. Alkim Yayınevi, İstanbul: 1997, s.3-5.

Ünal, Cavit. Eğitim Psikolojisi. Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Basımevi,
Ankara: 1983, s.6.

Variş, Fatma. Eğitim Bilimine Giriş. Atlas Kitabevi, Konya: 1994, s.52-60.

Variş, Fatma. Eğitimde Program Geliştirme. Alkim Yayıncılık, Ankara:
1994, s.21.

Yalın, Halil İbrahim. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Nobel
Yayın Dağıtım, Ankara: 2003, s.5

Yeşilyaprak, Binnur. Eğitimde Rehberlik Hizmetleri. Nobel Yayın Dağıtım,
Ankara: 2002, s.6-12.

Yıldırım, Ali. “Nitel Araştırma Yöntemlerinin Temel Özellikleri ve Eğitim
Araştırmalarındaki Yeri ve Önemi”. Eğitim ve Bilim Dergisi, 23,
112, 7-17,1999. Ankara.

Yıldırım, Cemal. Eğitim Felsefesi. T.C. Anadolu Üniversitesi
Yayımları, 84. Ankara : 1987, s. 14

EĞİTİM BİLİMLERİ ALANINDA YAPILAN YAYINLAR'IN SINIFLANDIRILMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ İÇİN GELİŞTİRİLEN ÖLÇEK

1- Derginin adı:

2-Dergiyi çıkaran kurum:

- a) Üniversite
- b) Özel okullar
- c) Bağımsız oluşturulmuş yayınevi

3-Makalenin türü :

- a) Araştırma- Olgu Sunumu Makaleleri
- b) Çeviri Makaleleri
- c) Tarama- Değerlendirme Makaleleri

5- Makalenin Dili:

- a) Türkçe
- b) İngilizce
- c) Almanca

6- Dergide Veri Tabanı hakkında bilgi:

- a) Ulusal
- b) Uluslararası
- c) Veri tabanı hakkında bilgi yok

7- Makalede Başlık ve Özet var mı?

- a) Evet
- b) Başlık var, Özet yok

8- Makalede yer alan Başlık ve Özeti'nin dili durumu:

- a) Sadece Türkçe Başlık ve Özet var.
- b) Türkçe ve İngilizce Başlık ve Özet var.
- c) Türkçe ve Almanca Başlık ve Özet var.

9- Makaleyi yazarların sayısı durumu:

- a) Tek Yazar
- b) İki Yazar
- c) Üç ve Daha Fazla Yazar

10-Makaleyi yazarların cinsiyet durumları:

- a) Kadın
- b) Erkek

11- Makaleyi yazarların çalıştıkları kurum:

- a) Devlet üniversiteleri
- b) Özel üniversiteler
- c) Milli Eğitim Bakanlığı
- d) Özel okullar
- e) Diğer

12- Makaleyi yazanların unvan ve görevleri :

- a) Profesör Doktor
- b) Doçent Doktor
- c) Doktor
- d) Yardımcı Doçent Doktor
- e) Uzman
- f) Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi, Okutman
- g) Müfettiş
- h) Öğretmen, Eğitimci
- i) Diğer

13- Özet bulunan makalelerde özet yapılandırılmış mı?

- a) Evet
- b) Hayır

14- Makalelerde Anahtar Kelime var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

15- Makalelerde Problem Cümlesi Oluşturulmuş mu?

- a) Evet
- b) Hayır

16- Makalelerde Amaç Belirtilmiş mi?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Kısmen

17- Makalelerde Araştırma Yöntemi yapılandırılarak tanıtılmış mı?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Kısmen

18- Makalelerde hangi araştırma yöntemi kullanılmış?

- a) Betimsel
- b) Deneysel
- c) Tarihsel

19- Araştırma makalelerinde Sayıtlar bölümü var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

20- Araştırma makalelerinde Sınırlılıklar bölümü var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

21- Araştırma makalelerinde Denenceler ve Soru Cümleleri oluşturulmuş mu?

- a) Evet
- b) Hayır

22- Araştırma makalelerinde Bulgular verilmiş mi?

- a) Evet
- b) Hayır

23- Araştırma makalelerinde İstatistiksel Anlamlılıktan söz edilmiş mi?

- a) Evet
- b) Hayır
- c) Kısmen

24- Makalelerde Tartışma (Yorum) var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

25- Makalelerde Sonuç var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

26- Makalelerde Öneriler var mı?

- a) Evet
- b) Hayır

27- Makale aşağıdaki Eğitim Bilimleri Alanlarından hangisine yönelik yazılmış?

- a) Eğitim Psikolojisi Alanı
- b) Eğitim Sosyolojisi Alanı
- c) Eğitim Tarihi Alanı
- d) Eğitim Felsefesi Alanı
- e) Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim Alanı
- f) Eğitim Teknolojisi Alanı
- g) Eğitim İstatistiği ve Araştırma Alanı
- h) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Alanı
- i) Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Alanı
- j) Halk Eğitimi Alanı
- k) Eğitim Hukuku Alanı
- l) Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanı
- m) Özel Eğitim Alanı
- n) Mesleki ve Teknik Eğitim Alanı
- o) Güzel Sanatlar Eğitimi Alanı
- p) Eğitim Yönetimi ve Denetimi Alanı

28- Eğitim Yönetimi ve Denetimi Alanına yönelik yazılmış makaleler aşağıda belirlenmiş alan konularından hangisine yönelik olarak yazılmış?

- a) Örgüt ve Yönetim
- b) Okul Yönetimi ve Denetimi
- c) Karşılaştırmalı Eğitim Sistemi
- d) Eğitim Yönetiminde Kuram ve Uygulama
- e) Eğitim Örgütlerinde Liderlik
- f) Eğitim Örgütlerinde Katılımlı Yönetim
- g) Eğitim Denetimi ve Sorunları
- h) Eğitim Örgütlerinde Değişimin Yönetimi

- i) Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Yönetimi
- j) Toplam Kalite Yönetimi
- k) Zaman Yönetimi
- l) Sınıf Yönetimi
- m) Stres Yönetimi
- n) İnsan Kaynakları Yönetimi

